Ушбу сонда:
2 БИР МАКТАБДАГИ МОЖАРО
3 ИШЛАГАН ОДАМ меҳнатига яраша фойда олсин
4 БОЛАЛАР СПОРТИГА ЭЪТИБОР

ИНСОНГА НАФ КЕЛТИРИШ — ОЛИЙ БАХТ
ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ / FEDERATION OF TRADE UNIONS OF UZBEKISTAN
ГАЗЕТА 1991 ЙИЛ 21 МАРТДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ISHONCH

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ

2003 йил 5 август, сешанба № 120 (1545)

СЕШАНБА, ЧОРШАНБА, ЖУМА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

ПРЕЗИДЕНТНИНГ БУХОРО ВА ҚАШҚАДАРЁ ВИЛОЯТЛАРИГА САФАРИ МОБАЙНИДА

дала меҳнаткашлари билан суҳбати очиқ, самимий, ошкора руҳда ўтди

ДЕҲҚОН КЎНГЛИ ЧОҒ БЎЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов жойларда амалга оширилаётган иқтисодий ва ижтимоий ислоҳотлар, бунёдкорлик ишлари билан танишиш мақсадида Бухоро ва Қашқадарё вилоятларида сафарда бўлди. Юртбошимиз Қашқадарёга сафарни Қарши туманидаги «Бешкент» элита уруғчилик хўжалиги аъзолари билан учрашувдан бошлади.

Қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни, илғор тажриба ва фан ютуқларини дадиллик билан қўллаётган хўжалик деҳқонлари 4 минг тоннадан зиёд дон етиштириб, ҳосилдорликни гектар бошига 60 центнерга етказдилар. Дончиликдан 270 миллион, уруғлик дон тайёрлашдан 65 миллион сўм даромад олинди.

(Давоми 3-бетда)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ***ФАРМОНИ***

«Ўзбекистон белгиси» кўкрак нишони тўғрисидаги Низомга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

Миллий маънавият, маданий мерос ва умуминсоний қадриятлар негизида юксак ватанпарварлик, халқпарварлик, фидойилик туйғусини ва меҳнатсеварлик фазилатларини ўзида мужассамлаштирган, Ватанимиз обрўси, шон-шуҳрати ва шарафини юксалтиришга ҳамда унинг халқаро нуфузини оширишга хизмат қилаётган, мамлакатнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётида фаол иштирок этиб намуна кўрсатаётган ёшларни рағбатлантириш мақсадида:

«Ўзбекистон белгиси» кўкрак нишони тўғрисидаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1997 йил 22 июлдаги Фармони (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 йил, 8-сон, 195-модда) билан тасдиқланган Низомга ўзгартиш ва қўшимчалар киритилсин, унинг янги таҳрири тасдиқлансин (илова қилинади).

Ўзбекистон Республикаси Президенти И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2003 йил 4 август

«Ўзбекистон белгиси» кўкрак нишони тўғрисидаги НИЗОМ (янги таҳрири)

1. «Ўзбекистон белгиси» кўкрак нишони билан миллий маънавият, маданий мерос ва умуминсоний қадриятлар негизида юксак ватанпарварлик, халқпарварлик, фидойилик туйғусини ва меҳнатсеварлик фазилатларини ўзида мужассамлаштирган, Ватанимиз обрўси, шон-шуҳрати ва шарафини юксалтиришга ҳамда унинг халқаро нуфузини оширишга хизмат қилаётган, мамлакатнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётида фаол иштирок этиб намуна кўрсатаётган ёшлар тақдирланади.
2. «Ўзбекистон белгиси» кўкрак нишонига номзодлар Ўзбекистон Республикаси «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатининг қуйи ташкилотлари ва жамоатчилик томонидан тақдим этилади.
3. «Ўзбекистон белгиси» кўкрак нишони Ўзбекистон Республикаси «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Марказий Кенгашининг қарори асосида берилади.
4. «Ўзбекистон белгиси» кўкрак нишони билан тақдирлаш тартиби Ўзбекистон Республикаси «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Марказий Кенгаши томонидан белгиланади.
5. «Ўзбекистон белгиси» кўкрак нишони ҳамда унинг гувоҳномаси тақдирланганларга тантанали вазиятда Ўзбекистон Республикаси «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Марказий Кенгашининг раиси томонидан топширилади.
6. «Ўзбекистон белгиси» кўкрак нишони такроран берилмайди.
7. «Ўзбекистон белгиси» кўкрак нишони кўкракнинг чап томонига тақилади.

Истиқлолни шарафлаб

1. ИНСОН ҚАДРИ ҲАР НАРСАДАН УЛУҒ

Ўзбекистон енгил, мебел саноати ва коммунал маиший хизмат ходимлари касаба уюшма Марказий қўмитаси раиси Маъмура Одилова:

- Энг улуғ, энг азиз байрам арафасида турибмиз. Истиқлол шукуҳидан баҳраманд ҳар бир одам бундай пайтда ўзига ўзи ҳисоб беради, ўтмиши билан бугунини хаёлдан ўтказади.

Мустақиллик халқимизнинг XXI аср бўсағасида рўёбга чиққан буюк орзусидир. Истиқлол бизга инсондек яшаш саодатини, дунёда бирор халқдан кам эмаслигимизни намоён этиш имкониятини берди. Кимлигимизни, буюк аждодларимизни, беназир меросимизни, улуғ қадриятларимизни англаб етдик. Бугун озод Ватанда яшаётган эканмиз, ўтмишимизни, кечаги кунимизни унутмаслигимиз керак.

Юртбошимизнинг қуйидаги сўзлари ҳаётимизнинг мазмун моҳиятини аниқ-равшан белгилаб берди. «Мақсадимиз аниқ - Ўзбекистонда ҳуқуқий, демократик давлат қуриш. Инсоннинг ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, унинг орзу-умидларини рўёбга чиқариш учун шароит яратиш - бош вазифамиз. Бу жамиятда халқ ҳукмдорларга хусусий мулк эмас, ҳукмдорлар халққа хизмат қилиши асосий қоида».

Истиқлол тадбиркорлик ва ишбилармонликка катта йўл очди. Хорижий ҳамкорлар билан биргаликда замонавий, кўзни қувнатадиган ишлаб чиқариш мажмуалари ташкил этилди ва этилмоқда. Айни дамда тармоқ Марказий қўмитамиз тасарруфида 67 та ана шундай қўшма корхона фаолият кўрсатмоқда.

Агар ўтмишга мурожаат қиладиган бўлсак, юртимизда пахтани қайта ишлайдиган корхоналар бармоқ билан санарли эди. Уларда ўрнатилган дастгоҳ ва ускуналар, технологиялар, ишчи-хизматчиларга яратилган шарт-шароитлар оддий талабга жавоб бермайдиган даражада эди. Шундай бўлса-да, жойларда бу корхоналарнинг сифатли маҳсулот чиқаришга мутлақо ярамайдиган филиаллари ҳам ташкил этиланди. Одатдагидек қишда совуқ, ёзда иссиқ, бу корхоналарда ишлаганлар орасида касб касаллигига чалинганлар анча бўлганлиги тушунарли, албатта.

Собиқ шўро давридаги бундай менсимаслик ҳолатларини ёдга олганда, Истиқлол халқимиз ҳаётида нақадар катта аҳамиятга эга эканлигини ҳис қиласан киши. Биламизки, ўша даврда Ўзбекистон марказнинг арзон хомашё базаси эди. Юртимизда етиштирилган пахта хомашё сифатида ташиб кетилар, уни қайта ишлаб катта фойда олишарди. Ачинарли томони шундаки, дўконларимизда пахтадан тайёрланган оддий чит, ёғ, совун топилмасди. Ҳа, пахтанинг заҳмати бизники, роҳати ўзгаларники эди.

(Давоми 2-бетда)

БОШҚАРМАНИНГ ХАЙРЛИ ИШЛАРИ

Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вилоят бошқармаси «Бандлик» дастурининг ижросини таъминлаш борасида муайян натижаларга эришмоқда.

- Ўтган олти ой ичида 18 мингдан ортиқ янги иш жойи яратилди, - дейди бошқарма мувофиқлаштириш бўлими бошлиғи М.Юсупов. - Уларнинг 11 мингга яқини қишлоқ жойларидадир. Шу вақт оралиғида бизга ўн бир минг киши иш сўраб мурожаат қилди. Шулардан саккиз минг олти юз нафари иш билан таъминланди. Бир минг олти юз кишига эса ишсизлик нафақаси белгиланди.

ЎҚУВ ЙИЛИ ОЛДИДАН

«Қорақалпоққитоб» акционерлик жамияти янги ўқув йили олдидан «Мактаб бозори» савдосини ташкил этди.

Шаҳардаги 22-митти туманда ташкил этилган бу бозорда мактаб ўқувчилари учун дарсликлар, ўқув қуроллари савдога чиқарилди.

- Яна икки жойда ана шундай савдо растаси ташкил этишни мўлжаллаяпмиз, - дейди жамият раиси Файзулла Ҳабибуллаев. - 2-синфдан 8-синфгача бўлган мактаб ўқувчилари учун деярли барча дарсликларни савдога чиқардик.

Мусиқа санъатининг неча минг йиллар давомида одамлар қалбига юксак ва беғубор туйғуларни жо этиб келаётгани, бу ёруғ оламни янада мунаввар этиб кўрсатувчи илоҳий мўъжизалиги барчамизга аён.

Президентимиз Ислом Каримов ташаббуси билан юртимизда бир неча йиллардан буён ўтказилиб келинаётган анъанавий «Шарқ тароналари» халқаро мусиқа фестивали бунинг яна бир ёрқин далилидир. Миллий мусиқамизни тарғиб қилиш, соҳада эришган ютуқларни намойиш этиш, санъат олами янгиликларидан жаҳон мусиқа ихлосмандларини бохабар қилиш мақсадида ўтказиб келинаётган ушбу фестивалнинг нуфузи йил сайин ортиб бораётир.

ҚАДИМ ЗАМИННИНГ МАНГУ НАВОЛАРИ

Миллий мусиқа анъаналарини асраб-авайлаш ва ривожлантириш, ёш авлод қалбида санъатга муҳаббат туйғуларини камол топтириш, чин инсоний қадриятларни тараннум этишда ушбу тадбирнинг аҳамияти беҳисоя катта. Мазкур мусиқа байрами халқлар ўртасидаги дўстлик, биродарлик риштаpларини янада мустаҳкамлаш, ижодий ҳамкорлик, маънавий-маърифий муносабатлар доирасини халқаро миқёсда кенгайтиришда ҳам муҳим омил бўлиб хизмат этаётир.

Миллий анъаналар ва замон руҳини ўзида мужассам этган бу санъат анжумани ер юзидаги турли халқларнинг маънавий олами, орзу-интилишларини ифода этар экан, бугунги мураккаб даврда кишиларни дўстлик ва ҳамкорликка чорловчи эзгулик минбарига айланиб бормоқда.

Шарқ мусиқаси - Шарқ фалсафаси, умуман, дунё маданий-маърифий тараққиётининг узвий бир қисмидир. Унинг жаҳон маданий меросида тутган ўрни беҳисоя буюк. Шу маънода мазкур фестивал дунё маданиятига маънавий озиқ бериб, умумбашарий қадриятларга муносиб ҳисса қўшаётир. Жаҳон жамоатчилиги қалбидан муносиб жой олган ушбу халқаро анжуман янги ташаббусларга, яъни дунё миқёсида Шарқ мусиқасига бағишланган кўплаб анжуманларнинг ташкил этилишига ҳам туртки бўлмоқда. Унинг ЮНЕСКО шофеълигида ўтказилаётгани фикримизнинг яққол далилидир.

Бу йил тўртинчи марта ўтказиладиган ушбу мусиқий байрамга ҳали тадбир бошланишидан анча илгари жаҳоннинг қирққа яқин мамлакатидан иштирокчилар қатнашиш истагини билдиргани бунинг оддий исботидир. Ушбу фестивалнинг ҳар сафар миллий мусиқа санъатимизнинг муайян йўналишига бағишланиши унга янада жозибадорлик, ўзига хослик бахш этади. Жумладан, бу йилги фестивал миллий мақом санъатимизга бағишланади. Тадбир доирасидаги театрлаштирилган дастур ва Гала-концертда ҳам ана шу жиҳатлар ўз аксини топади.

Шу кунларда Самарқанд шаҳрида ушбу фестивални юқори савияда ўтказиш учун тайёргарлик ишлари авжида. Мусиқа байрамининг шаҳар ва туман майдонларида ташкил этиладиган тадбирларини юқори ташкилотчилик руҳида ўтишини таъминлаш борасида барча чора-тадбирлар кўрилаётир. Халқаро илмий анжуман бўлиб ўтадиган жойни ҳозирлаш, меҳмонларни кутиб олиш, жойлаштириш билан боғлиқ юмушлар тайёргарлиги кўрилаётир. Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, ўтган фестиваллар тажрибасини инобатга олган анжуман ташкилотчилари асосий эътибор ва саъй-ҳаракатни бу галги мусиқа байрамининг ҳар қачонгидан ҳам бетакрор ва ниҳоятда гўзал ўтишига қаратмоқда.

Фестивалнинг театрлаштирилган мусиқий дастурига юртимиздаги энг фаол ижодий жамоалар жалб этилган. Асосий тадбирлар ўтадиган Регистон майдонида саҳна ва амфитеатр қуриш, шаҳарни бадиий безаш ишларига алоҳида эътибор қаратилмоқда. Ушбу кўҳна майдондаги асосий саҳна атрофи халқимизнинг анъанавий турмуш тарзи манзаралари билан, она заминимиз саховатини, меҳнаткаш, қўли гул замондошларимиз ижодини намойиш этувчи ноз-неъматлар билан бойитилиб, янада файзли ва кўркам тус олади. Саҳналарни безаш, замонавий овоз кучайтириш, ёритиш воситалари ўрнатилади. Шаҳар анжуман муносабати билан янада чирой очиб, ўзгача файзу тароват касб этмоқда.

Аввалги анжуманлардан фарқли ўлароқ, бу гал халқаро мусиқа байрамига жаҳоннинг турли мамлакатларидан ташриф буюрган бадиий жамоалар, таниқли санъаткорлар ҳар куни Регистон майдонида ўтадиган «Энг яхши миллий қўшиқ ижроси учун» танлови дастуридан ташқари, қадимий ва навқирон Самарқанд шаҳри ҳамда унинг атрофидаги Ургут, Самарқанд, Тайлоқ туманлари боғларида, истироҳат масканларида ўз санъатларини намойиш этади.

Юртимизда ўтказилажак халқаро мусиқа фестивали тафсилотлари сунъий йўлдош воситасида кўплаб давлатларга узатилади.

Бир сўз билан айтганда, тўртинчи халқаро мусиқа фестивали жозибадор мусиқий дастурлар, самимий учрашув ва мулоқотлар, анжуманлар, давра суҳбатлари, санъат кечаларига бой бўлади.

Назокат УСМОНОВА,
ЎзА мухбири

Розия мактабни битиргач, хўжаликда қолиб ишлайдиган бўлди. Хўжалик бошқарувининг ўша вақтдаги раиси Норқобил Бобоқулов ғайратли, чўрткесар, ўз сўзининг устидан чиқа оладиган Розиянинг ишини зимдан кузатиб, уни синаб юрган экан. Шу боис, у бир йил ўтмасдан Р.Маҳмудовани бригада етакчилигига тавсия қилди. Жамоа аъзолари бу таклифни маъқуллашди. Шундай қилиб, унинг зиммасига катта масъулият юкланди.

ДАЛАЛАРГА ТАЛПИНАР ЮРАК

Лавҳа

У масъулиятни зиммасига олишга олиб қўяди-ю, кейин ўйланиб қолди. Кечагина мактабни битирган қиз жамоанинг ёши катта, ҳатто ота-си тенги аъзоларига қанақа қилиб иш буюради? Илгаридагидай машинада пахта териб юравергани яхши эмасмиди? Шунда кекса деҳқонлардан бирининг гапи унинг жонига аро кирди, далда берди, ўнғайсиз вазиятдан чиқарди. «Қизим, буни иш дейдилар, шунинг учун тортинмай айтавер», - деди у. Фақат сўзда эмас, ёш етакчини амалда ҳам қўллаб-қувватлашди. Дастлабки уч йил Розия Маҳмудова учун катта синов бўлди. Шу даврда у тобланди. Айниқса, отаси — кекса деҳқон Аҳмад аканинг сабоқлари катта наф берди, маънавий мадад бўлди. Турмуш ўртоғи тракторчи Тошмамат Эрматов суянчиғи бўлди.

Пахтачиликка анчагина янгиликлар жорий қилинаётган даврлар эди. Розия баъзи масалаларда қийналиб келаётганини ҳис қиларди. Шунинг учун ишдан бўшатишни сўраб, раисга ариза кўтариб борди. Раис унинг аризасини ғаладонга ташлади-ю, жуда босиқ оҳангда гапирди!

— Ишдан бўшашдан, ўзингни эл ташвишидан четга олишдан осони йўқ. Бундай қилма, ўқишга бор.

Розия нима деярини билмай, донг қотди. Уйли-рўзғорли, бола-чақали хотинни ўқитишга кимнинг кўзи учиб турибди. Серташвиш шу вазифада ишлаб турганига индашмаётгани ҳам катта гап. У уй-хаёллари пароканда бир ҳолда уйга қайтди. Фурсатини топиб отасига шу ҳақда гап очди. Ажабки, отаси ҳам, эри ҳам буни одатдаги ҳолдек қабул қилишди. Шундай қилиб, Розия аввал Самарқанддаги Мичурин номли қишлоқ хўжалик техникумида, кейин Самарқанд қишлоқ хўжалик институтида сиртдан ўқиди.

— Деҳқончилик сир-асрорларини, одамлар билан ишлаш маданиятини ўрганишимда Норқобил Бобоқулов, Акбар Жамилов каби ажойиб инсонлар, уста деҳқонлар сабоқ беришган, - дейди Нарпай туманидаги «Ўзбекистон» ширкат хўжалиги бош пудратчиси Розия Маҳмудова. — Билганларимни ўргатиб, қийналганимда ёрдам беришган. Бу бағри кенг инсонларнинг ёрдамисиз ҳеч нарсага эришолмасдим, албатта.

Акбар Жамилов хўжаликка раис бўлиб келганда, Розия жамоасига даштдан ер берилган, иш кўнгилдагидай кетмаётган эди. Янги ерларнинг хусусиятини тушунмаслик туфайли ғўза ғовлаб кетар, кутилган ҳосил олинмасди. Ёзнинг бошлари эди ўшанда. Розия бор аламини раисга тўкиб солди. Раис билан узоқ фикрлашди. Кейин биргалашиб, ер хусусиятига кўра ғўзани озиқлантириш, суғориш усулини ўзгартиришди. Тадбир самара берди. Ҳосилдорлик кескин ошди. Шу туфайли ҳозиргача ҳар гектардан дашт шароитида 45-52 центнердан пахта етиштирилмоқда.

Ишлаб чиқаришнинг ривожини кўзлаган раҳбар учун ишчиларни танлай билиш, манфаатдорлигини таъминлаш жуда муҳим. Устозлари ўгитига амал қилиб, Р.Маҳмудова бу борада адашмади. Шу йиллар давомида ишдан бўшаб кетганларни эслай олмайди. Қарилик нафақасига чиққанлар бундан мустасно, албатта. Эсида, жамоада Ёқуб ака, деган кекса киши ишларди. Унинг Эсонбой исмли ўғли бўлиб, ҳар жойда ишлар, ишни тез-тез алмаштирар, қўним топмасди. Ўша киши ўғлини жамоага олишни сўраб қолди. Розия бир тадбир қўллаб, шунақанги йўл тутдики, охир-оқибат Эсонбой йигирма йилдан ошдики, жамоани тарк этмади.

Розия опанинг анча-мунча одамларга ғалати туюладиган ўз тушунчалари бор. У ҳар бир киши ўз имкониятидаражасидаги иш билан машғул бўлиши керак, деб ҳисоблайди. Ўтган давр мобайнида уни неча бор юқори лавозимларга, хусусан, хўжалик раислигига таклиф этишди. У ҳаммасини қатъий рад қилди. Бу ишни эплай олмасликдан эмас, албатта. У ўзининг иқтидор ва имконият чегараларини баҳолай олади, қаерда ишласа эл-юртга кўпроқ нафи тегишини билади. Тўрт-беш йил олдин қизиқ воқеа бўлганди. Қишлоқ фуқаролар йиғини раисини сайлаш масаласи кўриладиган мажлисга Розия ҳам борди. Аслида номзодлар бошқа эди. Лекин йиғилиш аҳли Р.Маҳмудовани сайлаб юборди. Ундан ҳеч ким розилик ҳам сўрамади. Эътирозлари инобатга олинмади. Лекин унга амалу мартабадан кўра далалар қадрдонроқ эди. Шу сабаб, у 18 кунда амал курсиси билан хайрлашиб, далага қайтди.

Нарпай, деган элнинг заҳматкаш қизи Розия Маҳмудова фаолияти хусусида мухтасаргина сўз юритдик, холос. Нарпайдаги Бойғазон, деган қишлоқни сўрасангиз, сизга йўл кўрсата олмасликлари мумкин. Лекин Розия Маҳмудова, деса танимайдиган одам жуда кам. Шунинг ўзидаёқ оддийгина ўзбек аёли, камсуқумгина қишлоқ аёлига эл эҳтиромининг рамзидир.

Р.ҚУРБОНОВ,
«Ишонч» мухбири

ЭРОН ТОВАРЛАРИ КЎРГАЗМАСИ

Ўзбекистон Ташқи иқтисодий алоқалар агентлигининг «Ўзэкспомарказ» республика савдо-кўргазмалар залида Эрон Ислом Республикасининг технологиялар, асбоб-ускуналар ва тайёр маҳсулотлар миллий кўргазмаси очилди.

Тадбирни ўтказишдан кўзланган мақсад икки мамлакат ўртасидаги иқтисодий алоқаларни янада кенгайтириш, ишбилармонлар ҳамкорлигида кичик ва ўрта бизнесни ривожлантиришдан иборатдир. Унда Эроннинг элликдан ортиқ фирма ва компанияси чинни буюмлар, лак-бўёқлар, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари, қурилиш материаллари, автомобилларнинг эҳтиёт қисмлари билан иштирок этмоқда. Бу эса хорижда Ўзбекистон бозорига қизиқиш тобора ортиб бораётганидан далолатдир.

(ЎзА)

Масала кўндаланг қўйилади

Ҳукуматимиз томонидан «Республика минтақаларида хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналарни ташкил этиш дастури тўғрисида»ги қарори қабул қилингач, вилоятимиз шаҳар ва туманларида рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқаришга йўналтирилган замонавий корхоналар ташкил этила бошланди. Натижада ресурслар ва хом ашёни ишлаб чиқаришга тўлиқ ва самарали жалб қилиш имконияти яратилди.

ҚЎШМА КОРХОНАЛАР ХЎЖАКЎРСИНГАМИ?

Мазкур қарорга жавобан вилоятимизда 6 та қўшма корхона фаолият кўрсата бошлади. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлашга ихтисослашган «Адаш-ипаги» (Ўзбекистон-Вьетнам), ноёб қушларни кўпайтиришга мўлжалланган «Жиззахбио-Спиктрум» (Ўзбекистон-Америка) қўшма корхоналари аллақачон иқтисодий жиҳатдан оёққа туриб олган.

Афсуски, вилоятдаги мавжуд барча қўшма корхоналарда ҳам аҳвол шундай деб бўлмайди. Биргина Жиззах шаҳрида турли йилларда фаолият бошлаган «JI TEKSTIL Co LTD», «Жиззах-электросервис», «Базант», «Сангзор-Сура», «Интеркот Ж-Б», «Интер-Полимер-Пласт», «Асджи-Текстил» қўшма корохоналари бугунга келиб, турли сабабларга кўра фаолиятларини бутунлай тўхтатиб қўйишган.

Мазкур корхоналарни ихтиёрий тугатиш тўғрисида Адлия бошқармаси томонидан берилган таклиф корхона таъсисчилари ва раҳбарлари томонидан жавобсиз қолдирилди.

Шундан сўнг Жиззах шаҳар Давлат солиқ инспекциясининг тақдимномасига асосан фаолият кўрсатмаётган қўшма корхоналар аниқланиб, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори билан тасдиқланган Низомга асосан тугатишни сўраб вилоят хўжалик судига даъво аризаси киритилди. Мазкур иш хўжалик судида қаноатлантирилиб, юқорида номлари келтирилган 7 та қўшма корхонани тугатиш ҳақида қарор чиқарилди. Бу иш Жиззах шаҳар ҳокимлиги ҳузуридаги махсус комиссия зиммасига юклатилди.

Вилоят хўжалик судининг қарори 2002 йилнинг 26 декабрида қабул қилинган бўлса-да, Жиззах шаҳар махсус тугатиш комиссияси негадир узоқ муддат сукут сақлади. Ваҳоланки, юқорида эслатилган Низомнинг 2.6-бандига кўра, махсус комиссия белгиланган муддатда ўз устав жамғармасини шакллантирмаган корхоналар бўйича бир ҳафта муддатда хулоса (қарор) юборишга мажбур эди.

Адлия бошқармаси аралашувидан сўнг шаҳар махсус тугатиш комиссияси иши бир қадар жонланди.

Аммо Зарбдор туман ҳокимлиги ўз ҳудудида 1996 йили ташкил этилиб, кўпдан буён фаолият юритмаётган «Украина агрофанлари Академияси гидротехника ва мелиорация институти Ўзбекистон филиали» хорижий корхонаси фаолияти хўжалик суди қарорига мувофиқ тугатилган бўлса-да, ҳокимлик ҳузуридаги доимий ишловчи махсус тугатиш комиссияси Адлия бошқармаси юборган тавсия хатини ҳам эсдан чиқариб қўйган кўринади.

Биз кимнидир айблаш фикридан йироқмиз. Лекин нима бўлганда ҳам рўйхатдан ўтиб, фаолият юритмаётган қўшма корхоналар шунчаки хўжакўрсинга эмас, юртимиз маъмурчилигига ҳисса қўшишидан кўпчилигимиз манфаатдор бўлишимизни эслатиб қўймоқчимиз холос.

Муқаддас ОРТИҚОВА,
Жиззах вилоят Адлия бошқармаси бўлим мудири
Абдуманноп АЗИМОВ,
«Ишонч» мухбири

Истиқлолни шарафлаб

ИНСОН ҚАДРИ ҲАР НАРСАДАН УЛУҒ

(Боши 1-бетда)

Мустақилликка эришгач бундай номутаносибликка барҳам берилди. Мамлакатимизда изчил амалга оширила бошланган ислоҳотлар бош йўналиши инсон омилига қаратилди. Ўз бойликларимиз бугун ўзимизга, фарзандларимиз келажаги, халқимиз саломатлигига хизмат қилмоқда. Замон талабларига жавоб берадиган янги-янги корхоналар барпо этилди. Хорижлик ишбилармонлар билан ҳамкорлик алоқалари йўлга қўйилди. Сўнгги беш-олти йилда халқаро андозаларга жавоб берадиган ўнлаб тўқимачилик корхоналари қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Замонавий ускуна ва технологиялар билан жиҳозланган Тўйтепа ва Тошкент шаҳридаги «Қобултекстайл», «ДЭУ текстил» фирмалари билан ҳамкорликда барпо этилган корхоналарнинг маҳсулотлари бугунги кунда дунё бозорида харидоргирлиги билан ажралиб туради.

«Янги аср корхонаси» номини олган «Қобул-Фарғона компани» қўшма корхонаси қисқа муддатда бунёд этилди. Лойиҳа қиймати 100 миллион АҚШ долларидан зиёд бўлган мазкур корхонада тайёрланаётган маҳсулотларнинг 90 фоизга яқини хорижга экспорт қилинади.

Корхонада ишчи-хизматчилар учун қулай шарт-шароитлар яратилган. Ишлаб чиқариш жараёндаги янги технологиялар қулай, замонавий дастгоҳлар бешовқин, бир маромда ишлайди. Ишчиларнинг дам олиш хоналари шинам. Бир йўла 400 киши овқатланадиган ошхона, маиший хизмат хоналари ишидан меҳнаткашлар мамнун.

Нафақат ишчиларнинг ўзи, балки фарзандлари саломатлиги, дам олиши корхона томонидан муҳофазаланган. Корхона рамзи туширилган бир хил иш кийимларини кийиб, замонавий дастгоҳларни бошқараётган ёш йигит-қизларни кўриб юрагинг фахрга тўлади. Фақат истиқлол берган имкониятлар туфайли мамлакатимиз ёшлари дунёда ҳеч кимдан кам эмасликларини амалда исботладилар. Жаҳон андозаларига мос маҳсулотлар ўз харидорларига эга. Қўшма корхонанинг Новосибирск, Омск шаҳарларида савдо марказлари бор. Москвадаги жаҳон ярмаркасида ҳам корхона ўз ўрнига эга. Мамлакатимизнинг турли ҳудудларида эса 15 та фирма дўконлари фаолият кўрсатаяпти.

Пиллачиликни саноатлаштириш соҳасида ҳам улкан амалий ишлар қилинмоқда. Наманганда Япония билан ҳамкорликда ипакчилик қўшма корхонаси барпо этилди. Фарғона, Хоразм, Самарқандда ҳам қўшма корхоналар очиш учун амалий ишлар бошланган.

Шунингдек, чарм пойафзаллар ишлаб чиқаришда ҳам бир мунча ютуқлар қўлга киритилди. Фарғонадаги «Ўзсаламан» Ўзбекистон-Германия қўшма корхонасида 40 турдаги эркаклар, аёллар ва болалар пойафзаллари ишлаб чиқарилмоқда. Аммо шуни алоҳида таъкидлаш керакки, пойафзаллар учун тагчарим четдан олиб келинаётгани сабабли, унинг таннархи юқори бўлмоқда. Мутахассисларимиз бу муаммони ҳал этиш учун самарали изланмоқда.

«Аснам»-туркиялик ишбилармонлар билан ҳамкорликда Наманган шаҳрида ташкил қилинган қўшма корхона 1995 йилдан ўз фаолиятини бошлаган. Унда пахта толасидан ип-калава ишлаб чиқарилади. Маҳсулотнинг асосий қисми хорижга экспорт қилинади.

Қўшма корхонада ишчиларнинг меҳнат қилиши учун барча шароитлар яратилган. Олмонияда ишлаб чиқарилган замонавий дастгоҳлар қулай ва шовқинсиз ишлайди, киши саломатлиги учун зарарсиз. Бу ерда ишчиларга бепул тушлик берилади. Бундан ташқари, уларнинг ишга бориб-келиши учун махсус автоуловлар ажратилган.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясида энг олий қадрият сифатида инсон, унинг ҳаёти, қадри асос қилиб олинган. Асосий Қонунимизнинг 13-моддасида «Ўзбекистон Республикасида демократия умуминсоний принципларига асосланади, уларга кўра инсон, унинг ҳаёти, эркинлиги, шаъни, қадр-қиммати ва бошқа дахлсиз ҳуқуқлари олий қадрият ҳисобланади», деб белгилаб қўйилган.

Тармоқ касаба уюшмалари Марказий қўмитамизда ҳам меҳнаткашларнинг ижтимоий, иқтисодий, ҳуқуқий манфаатларини ҳимоя қилиш, уларнинг саломатлиги, оиласи, фарзандларига меҳрибонликлар кўрсатиш, унумли меҳнат шароитлари яратиш бош мезон ҳисобланади.

«Инсон қадри ҳар нарсадан улуғ», деган ғоя Марказий қўмитамизнинг ҳаракат дастурини ташкил этади.

Суҳбатдош:
Амина ҚОДИРОВА

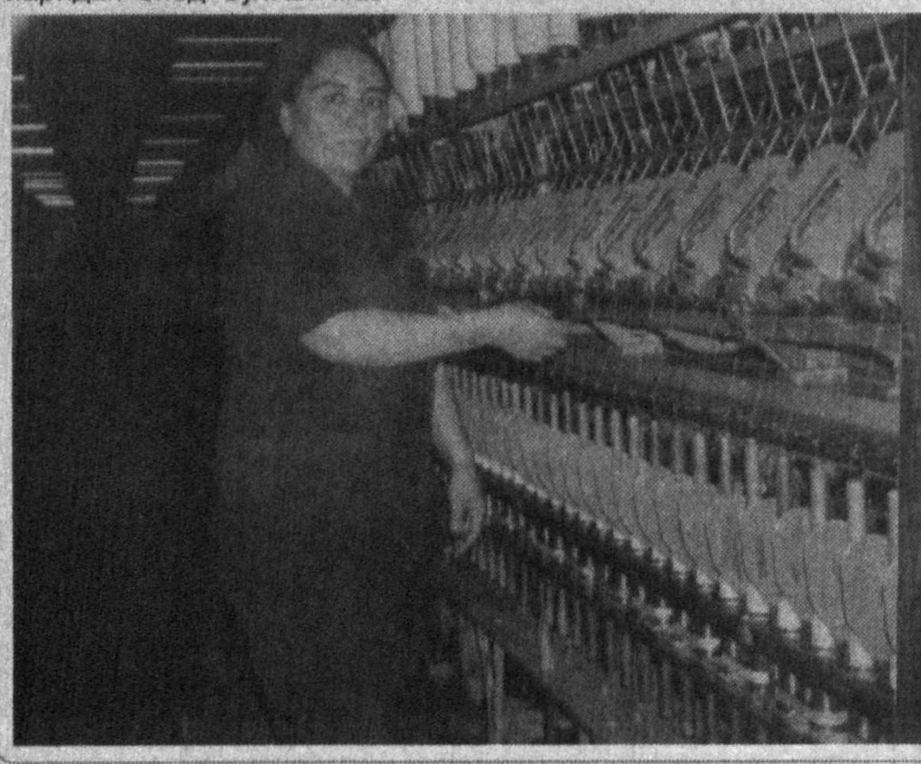

Жамоа шартномалари қандай бажарилмоқда?

Шифокорлик халқ саломатлигини сақлашдек ғоят шарафли ва масъулиятли касблардан бири саналади. У кишидан етук билим, хушмуомалалик, қолаверса, юксак сабр-матонат талаб этади. Негаки беморлар дардига малҳам бўлиш, кези келганда, ҳатто ярим тунда ҳам хизматга отланиш осон иш эмас. Ана шундай фидойи касб кишиларини ҳар томонлама ҳимоя қилиш борасида бошланғич касаба уюшма ташкилотимиз томонидан аниқ тадбирлар амалга оширилмоқда.

хотин-қиз ходимлар учун бир кунлик иш вақти 7 соат қилиб белгиланган. Бундай имтиёзлардан ўнлаб ходимларимиз фойдаланишмоқда. 2 ёшли фарзанди тарбияси учун уйида ўтирган Холбека Эргашева, Жамила Тошбадалова, Норгул Мардаева сингари 32 нафар аёлга нафақа пуллари тўлаб борилмоқда.

ҚЎШИМЧА ПУЛЛИК ТАЪТИЛ

Шифохона маъмурияти билан касабақўм ўртасида 2001-2004 йилларга мўлжаллаб тузилган жамоа шартномасига бу ҳақда алоҳида бандлар киритилган. Табиийки, шартнома сўзсиз бажарилиши учун қабул қилинади. Таъкидлаш ўринлики, энг аввало сафимиздаги барча ходимлар, ишчи-хизматчиларга ойлик маошларини ўз вақтида тўлашга эришиляпти. Тунги навбатчилик учун ҳар бир ходимнинг кунлик иш ҳақига 65 фоиз қўшимча ҳақ тўланмоқда. Бу байрам кунлари ишлаган ходимларимизга нисбатан ҳам қўлланилади. Зарарли шароитда меҳнат қилаётган Нодира Жўраева, Дилбар Саидова, Нилуфар Ҳамроева, Мавжуда Чориева сингари ходимларнинг ойлик иш ҳақига эса 15 фоиздан 25 фоизгача қўшимча ҳақ тўлаб келинмоқда. Шунингдек, уларга ҳар куни сут маҳсулоти ҳам бериб борилaяпти. Ходимларимиз маска, халат, махсус кўзойнак каби ҳимоя воситалари билан тўла таъминланган.

Яқинда ҳамшираларимиз Моҳигул Эгаммуродова ва Нилуфар Ҳамроева малака ошириш учун ўқишда бўлишди. Касаба уюшма қўмитаси ташаббуси билан уларнинг ўқишлари учун кетган барча харажатлар маъмурият маблағи ҳисобидан қопланди. Малака ошириш кунлари давомидаги иш ҳақи сақланган ҳолда тўланди. Бундан ташқари, қўмитамиз ҳисобидан ижтимоий ҳимояга муҳтож Гавҳар Абдураҳмонова, Гулнора Эшбоева, Раъно Қораеваларга ёрдам пули бериб турибмиз. Фаррош ва ҳамшираларга эса нафақага чиқишида мукофот пули берилмоқда.

Қўмитамиз ташаббуси билан 3 ёшгача фарзанди бор

Ходимларимиз белгиланган жадвал асосида йилига 24 кунлик, жонлантириш бўлимида ишловчилар эса 45 кун таътилда бўлишади. Шу билан бирга, уларга уч кунгача қўшимча пуллик таътил ҳам берилади. Йил давомида маъмурият ташаккурномасини олган ходимлар олти кунлик қўшимча таътил билан рағбатлантирилади. Бундай имтиёз А.Эшқораева ва Ҳ.Қосимовга берилди.

Хуллас, ходимларимизни кучли ижтимоий ҳимояга олиш, уларга қулай иш шароитларини яратиб бериш каби қатор муҳим ишларга фаолиятимизнинг бош мезони сифатида қаралмоқда.

Юсуф ЭШМЎМИНОВ,
Термиз шаҳар юқумли касалликлар шифохонаси бошланғич касаба уюшма қўмитаси раиси

ЯНГИ ИШ ЎРИНЛАРИ

Наманган туманидаги Тошбулоқ туман марказида тўқимачилик маҳсулотлари ишлаб чиқаришга ихтисослашган кичик корхона очилди.

Хоналар таъмирланиб, 56 та махсус ускуна ўрнатилгач, маҳаллий машина-трактор паркининг шу пайтгача ҳувиллаб ётган биноси таниб бўлмайдиган даражада ўзгарди. Ҳозир бу ерда хом чит ишлаб чиқарилмоқда.

- Бизда йигирмадан ортиқ ишчи ишлайди, - дейди катта уста Д.Зокирова. - Тез орада уларнинг сони юзга етади. «Атлас» акциядорлик жамиятининг ҳомийлиги кўмагида лавсан, атлас, тиббиёт докаси ишлаб чиқаришни режалаштиряпмиз.

Қарор ва ижро

ФОЙДАЛАНИЛМАЁТГАН ИНШООТЛАРДАН «ФОЙДАЛАНИЛЯПТИ»

Бозор шароитига кўниколмай, иқтисодий ночор ҳолга тушиб қолган корхоналар Жиззахда ҳам бор. Одатда, бундай корхоналарни турли номлар билан аташади: «ўтириб қолган», «банкрот бўлган», баъзан эса бир оз аяб, «фойдаланилмаётган» ҳам дейишади. Назаримда, «фойдаланилмаётган» дегувчилар адашади. Негаки, бундай қоровсиз иншоотлардан ҳар ким ўз билганича фойдаланяпти. Кимдир томини очиб кетяпти, кимдир эшик-ромини ўмарган.

«Жиззахгўштсутсаноат» уюшмасига қарашли Пахтакор туманидаги бўрдоқичилик комплекси ана шундай кўпчиликка «фойдаси тегаётган» корхоналар сирасига кириб қолган. Тармоқнинг бундай сирти ялтироқ, ичи қалтироқ бинолари туманда анчагина ва улардан қутулиш маҳаллий ҳокимликларнинг чинакам бош оғриғига айланган.

Пахтакорликлар на гўшт, на сут берадиган бу қуруқ иншоотидан тез орада қутуладиган кўринади. Бўрдоқичилик комплекси янги эгасининг қўлига ўтди. Давлат мулк қўмитасининг Жиззах вилоят бошқармаси иншоотнинг истиқболини ҳар томонлама ўрганиб чиқиб, уни биржа орқали 12 миллион сўмга сотди. Кимдир шунча пул сарфлаб сотиб олибдими, демак қандайдир амалий иш қилади.

Бироқ вилоятда ишламаётган (аммо «фойдаланилаётган»), ҳамон давлат тасарруфида турган корхоналар анчагина. Республика ҳукумати томонидан тасдиқланган дастурга мувофиқ 2003 йилнинг биринчи ярмида вилоятда 20 корхона ва иншоот давлат тасарруфидан чиқарилиши лозим эди. Амалда 19 корхона хусусийлаштирилди. Улардан бештаси масъулияти чекланган жамиятларга айлантирилди. 14 таси мулкдорларга сотилди. Аммо, йирик акциядорлик жамиятларининг акцияларини сотиш ишлари сустроқ олиб борилмоқда. Девор конструкциялари заводининг 65,2 миллион, вилоят МТПлар бирлашмасининг 115,4 миллион сўмлик, «Жиззахчўлқурилиш»нинг 55,9 миллион сўмлик ва яна бир қатор йирик корхоналарнинг катта миқдордаги акциялари сотилмай турибди. Натижада вилоятда хусусийлаштиришдан ярим йилга режалаштирилган 792,5 миллион сўм ўрнига 249,4 миллион сўм пул тушди, холос. Йирик корхоналарни хусусийлаштириш, акцияларни сотиш учун вилоятнинг ўзидан эмас, ташқаридан ҳам харидор - инвестор излаш керакка ўхшайди.

(ЎзА)

ТАДБИРКОРЛИКНИ ЎРГАНИШМОҚДА

Бухоро туманидаги Хумин қишлоқ фуқаролар йиғинида ишсиз аёлларда тадбиркорлик кўникмаларини ривожлантиришга бағишланган семинар-тренинг ўтказилди. Ушбу машғулотлар "Евроосиё" жамғармаси ҳомийлигида ўтказилди.

Семинар давомида тадбиркор қандай одам бўлиш керак, бизнес лойиҳа тузиш, маркетинг тадқиқотларини ўтказиш масалалари муҳокама этилди.

- Бундай учрашувларнинг моҳият-мақсади, ўз имкониятларини очишга лаёқатли аёлларни бозор муносабатлари шароитида фаол ишга даъват этишдан иборат. Вилоятнинг барча туманларида тадбиркорликка лаёқатли аёлларни излаш, уларни ўқитиш ишлари амалга оширилмоқда, - деди "Тадбиркор аёл" уюшмаси вилоят бўлимининг раиси Дилбар Аҳмедова "Туркистон-пресс" мухбирига.

КОМПЬЮТЕР МАРКАЗИ ОЧИЛДИ

АҚШ халқаро тараққиёт агентлиги (USAID) нинг "Ўзбекистон мактабларига компютерлар" лойиҳасига мувофиқ Бухоро шаҳридаги 21-мактабда тўла жиҳозланган компютер маркази очилди.

Тақдимот маросимида USAIDнинг Ўзбекистондаги вакили Жеймс Гоггин ва лойиҳа директори Стивэн Леррэбилар сўзга чиқиб, Ўзбекистон мактабларини грантлар билан қўллашнинг истиқболлари тўғрисида гапиришди. Шаҳар халқ таълими бўлими мудири Илҳом Наботов кўрсатаётган ёрдамлари учун ҳомийларга миннатдорчилик билдирди. Унинг айтишича, Бухородаги еттита мактабда компютер марказлари барпо этилган.

Лойиҳага кўра, навбатдаги ўқув йили арафасида Ўзбекистондаги ,102 та мактабга мингдан зиёд замонавий компютерлар ўрнатилади.

Касаба уюшма фаоллари

ФАЙЗЛИ ОҚШОМ

Бу ерда доимо қайсидир мавсумга тайёргарлик, уни кўнгилдагидек ўтказиш ва бошқа ташкилий масалалар долзарб бўлиб туради. Бошқарув раиси хонасида буғдой ўрим-йиғими, уни хирмонга тўкиб олиш, шартнома мажбуриятида белгиланган тонналарни давлат омборига етказиб бериш ҳақида баҳс кетса, касаба уюшма қўмитаси раиси хонасида ғаллакорларга, хусусан механизаторларга хавфсиз иш шароитлари яратиш, уларни иссиқ овқат билан таъминлаш, дам олишларини ва далага қатнашишлари учун транспорт узлуксизлигини назорат қилиш масалалари кўриб чиқилади. Касабақўм раиси Турсунали Боймуродов даладан қайтган жамоа аъзолари билан суҳбатлашарди. Улардан бири тўй қиляпти, кимгадир моддий кўмак зарур, яна бири янги иморат қуриш ҳаракатида.

Бундай пайтларда меҳнаткашлар касабақўм раисига суянадилар, ундан кўмак сўраб келадилар. Бундан ташқари йўлланмалар масаласини ҳал қилиб, меҳнаткашларнинг беш нафар фарзандлари Бўстонлиқ туманидаги «Сойлиқ» оромгоҳига жўнатилгач, яна аризалар сони кўпайди.

Бекобод туманидаги «Деҳқонобод» ширкат хўжалигида иш кунлари ана шундай ўтади. Йирик хўжаликда 2070 гектар экин майдонининг ярмига ғалла, ярмига чигит экилган. Бугунги куннинг ташвишларига ширкат аъзолари, ижарачиларнинг дам олиш шароитлари муаммоси ҳам келиб қўшилган. Чунки, ижарачилар аввалгидай бригада бўлиб, дала шийпонига йиғилмайдилар. Ҳар бир ижарачи ўз оиласи билан тушлик, дам олиш ташвишини ҳал этади.

Ҳозирда марказий қўрғонда иккита болалар боғчаси доимий фаолият кўрсатмоқда. Бешта қишлоқнинг ҳаммасида боғчаларнинг ишлашини йўлга қўйиш хўжалик бошқаруви эътиборида.

Ширкат хўжалиги қишлоқларининг 90 фоизи газлаштирилган, 70 фоизи ичимлик суви билан таъминланган. Бу ишларни ниҳоясига етказиш, қишлоқ кўчаларини деярли ярмига асфальт ётқизиш керак бўлади. Буғдойдан келадиган даромаднинг бир қисми ана шу мақсадлар учун сарф этилиши кўзда тутилмоқда.

Ҳа, меҳнат тўғри ташкил этилган, деҳқон кайфияти яхши бўлган жойда ишлар унумли, хирмон баракали бўлади, одамларнинг турмуш шароити яхшиланиб боради.

Темур ҲАЙДАРОВ,
«Ишонч» мухбири

Дўст ачитиб гапиради

11-МАКТАБДАГИ ҚОНУНБУЗИЛИШЛАР

қандай бартараф этилди

Агар ўша 9 апрел куни Муножот ўриндошлик асосида ўтаётган дарс соатларини ўзига расмийлаштириб беришни сўраб кирмаганида, мактаб директори Гулбаҳор Жумакова унинг сўровига адолат юзасидан ёндошганида, 12 апрелда директорнинг туғилган кунига оид ҳангомалар бўлмаганида, Гулпошша Салаева қизининг ҳуқуқини таъминлашни сўраб Урганч шаҳар прокуратурасига мурожаат қилмаганида бу машмашалар бўлмасмиди? 11-мактаб ҳаёти ўз ўзани бўйлаб сокин оқармиди, одамлар адолат истаб ёки ўз ҳақлигини исботлаш учун маҳкамалар эшигида сарғаймасмиди?! Нима бўлгандаям, қонун ва одоб доирасида ҳал этиладиган одатий ҳол катта можарога айланганни ажабланарли ҳол.

Тажрибали мураббий Гулбаҳор Жумакова шароити шаҳарга нисбатан оғир ҳисобланган бу мактабга шу йилнинг 15 мартидан ишга келган. Урганч давлат педагогика университетининг ўзбек филологияси факультетини муваффақиятли битирган Муножот Худойназарова эса ишни мактабда ўтган йилнинг 12 сентябридан она тили ва адабиётдан 9 соатлик дарс билан бошлаган. Тўғри, унга аввалига 12 соатлик иқтисод дарсини ҳам қўшиб беришган. Лекин ўзи чуқур билмаган соҳа оғирлик қилган шекилли, икки ойдан сўнг дарсни қайтариб берган. Ниҳоят ўтган йилнинг 1 декабридан унга туғиш таътилига кетган Шарофат Худойбергановaнинг 12 соатлик дарси теккан. Муножотнинг ўша кунги қувончини ўқитувчиликнинг дастлабки ойларини бошидан кечирган ҳар бир мураббий ҳис қилса керак. Ахир, хотирангда бир умрга муҳрланган, ҳатто сенинг идеалингга айланган қаҳрамонлар ҳақида, бой ва гўзал туркий тилнинг Ўрхун ва Энасой ёзувларигача бориб тақаладиган улуғ ва жозибадор қирралари ҳақида ўқувчиларга сўзлаб бериш, уларни гўзалликлар оламига, ўзинг тасаввур қилган оламга бошлаб кириш нақадар гаштли, қолаверса, ана шу болалар билан бўладиган қувончли соатларнинг кўпроқ бўлишини исташнинг нимаси ёмон?

У ана шундай эзгу ниятлар билан директор хонасига қадам қўйди. Гулбаҳор Жумакова ҳам, Муножот ҳам суҳбат тинч ва одоб доирасида ўтганини тасдиқлашди. Ўша куни Муножотга тарификация вақти келмаганини, унинг дарс бериш жараёни ўрганилгандан сўнг бир тўхтамга келишларини айтишган. Қонуний талаб. Бундай ҳолатда кишида ўз устида ишлашга иштиёқ, масъулият ҳисси ошади. Муножот изланиб, елиб-югуриб «Эртаклар-яхшиликка етаклар» мавзусида тадбир ўтказди. Унда директор ўринбосари, илмий бўлим мудири ҳамда олти нафар ўқитувчи қатнашди. «Тадбир ўтказилган синфхона жуда яхши безатилган экан, - деб эслайди кекса ўқитувчи Бибижон Машарипова, - Ҳар бир ўқувчи топшириқларни маҳорат билан бажарди».

Лекин кейинчалик методбирлашма ва касаба уюшма йиғилишларида негадир тадбир паст савияда ўтди, деб баҳоланди. Хуллас, ўша куни мактаб директорининг туғилган кунига пул йиғилди. Муножот эса сўралган бор йўғи 100 сўмни бермади. Туғилган кун билан қутлаш ёки қутламаслик ҳар кимнинг ўз иши. Аммо лаҳзалик бу ҳолат кимларнингдир тасаввурида раҳбарга нисбатан ҳурматсизлик бўлиб туюлади. Шу кундан гап болалагандан болалаб кетди. Тўғрироғи, бунга Гулпошша Салаеванинг қизи Муножот Худойназарованинг дарс соатлари тўғри тарификация қилинмаётгани ҳақида шаҳар прокуратурасига мурожаати туртки бўлди. Томонлар «тарификация» бир ёқда қолиб, бир-бирларига маломат тошларини ота бошладилар. Майдачуйда гаплар ёнига шаҳар прокуратураси номига ёзилган жамоага маънавий, таълим-тарбияга салбий таъсир кўрсатаётган, унинг юзига оёқ қўйган ходим билан ишламаслик ҳақида 65 нафар мактаб ўқитувчи-мураббийлари номидан битилган талабнома ҳамда Муножотнинг 11 апрелдаги дарси давлат таълим стандартларига жавоб бермаслиги хусусидаги мактаб тил-адабиёт метод бирлашмасининг 7-сонли мажлис баёни қўшилди. Мактаб касаба уюшма қўмитаси ҳам қараб турмади. Муножотнинг 11 апрелдаги дарси яна обдон элакдан ўтказилиб саёздан олиб саёзга солинди. Айниқса, илмий бўлим мудири Зийнат Атажонова «Муножот ҳеч кимдан маслаҳат сўрамайди, дарслари саёз, ўқувчилари билан яхши ишлай олмайди» деб алоҳида жон куйдирди. Бироқ мажлис баёни икки нусхада ёзилгани илова қилиндию, қарор қабул қилиш лозимлигини унутишди. Йиғилиш раиси, котиби ўрнига бир йўла 7 кишининг номини ёзиб 4 та имзо қўйишди.

Директорни, раҳбарни яхши кўришни, ҳимоя қилишни ҳеч ким тақиқламайди. Лекин бунинг учун энди олти ой ишлаган ёш мутахассис устидан бунча маломат ёғдириш шартмиди. Унинг устидан прокуратурага талабнома ёзилгани етмагандек, яна йиғилишларда бир эмас, икки маротаба муҳокама қилинишига нима дейсиз? Ҳатто кейинги йиғилиш баёни сўнгги сатрларида у «Эшикни жаҳл билан очиб, ҳурматсизлик қилиб чиқиб кетди» деб ёзиб, уни ёмон отлиқ қилиш кимга керак бўлиб қолди? Адолатсизлик ҳурматсизликни келтириб чиқарган бўлмасин тағин. Прокуратурага у эмас, онаси шикоят қилган. Қолаверса, шахснинг ўз ҳақ-ҳуқуқини ҳимоя қилиши, бўлаётган воқеа ҳақида яхши-ёмон фикр юритиши наҳотки гуноҳ саналса. Бу ҳуқуқ мамлакат Конституцияси ва «Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида»ги қонунда аниқ-равшан белгилаб қўйилган-ку. Тўла дарс соати олиш бошқаларга мумкину Муножотга мумкин эмасми?! Масалан, Зийнат Атажонова кўп йиллардан бери мактаб илмий бўлим мудири бўлиб ишлайди. Шу билан бирга унга 2002 йил 7 мартда «гипертония касаллиги II б босқичи, йўлдош касаллиги-миокарддан кейинги кардиосклероз» деган хулоса билан II-гуруҳ ногиронлиги берилган. 2003 йил 11 апрелда яна II-гуруҳ ногирони деб топилган. Шу орада ёзишма, текшир-текшир бошлангач опанинг илтимосига асосан, ҳатто аризаси ҳам олинмай 7 майда ногиронлик гуруҳи олиб ташланган. Даволанишга муҳтож одам биргина шу йилнинг феврал, апрел ойлари учун 37-39 минг сўмдан маош, ҳар ойга 19659 сўмдан пенсия олган. Метод бирлашма раиси Гулнора Аллаёрова ҳам II-гуруҳ ногирони. Кўпайтирилган дарс соатлари, синф раҳбарлиги ҳисобига 40-49 минг сўмдан маош, ойига 22547 сўмдан пенсия олиб келган. Ҳар иккала ногирон Урганч шаҳар 3-сон катталар поликлиникаси назоратида туради. Терапевтик участкалар бўлими бошлиғи Пўлат Исҳоқовнинг айтишича, уларнинг соғлиғи ҳақида на шаҳар ХТБдан, на 11-мактаб маъмуриятидан шу пайтгача ҳеч қандай сўровнома бўлмаган. Чунки, юқорида қайд этилган гуруҳ ногиронлиги билан раҳбарлик лавозимида ишлаш, оғир иш билан шуғулланиш мумкин эмас. Бу иш берувчи томонидан номуайян муддатга шартнома тузишда ҳисобга олиниши шарт эди. Мактабда эса нафақат юқоридагилар, балки бошқа ўқитувчилар билан тузилган шартноманинг ўзи йўқ. Гулбаҳор Жумакова аввалига мен ўқув йилининг охирида ишга келдим, деб ўзини оқламоқчи бўлди. Кейин сизгача тузилган шартномаларни қабул қилдингизми, бўлмаса нега янгидан туздингиз, деган саволимизга жавоб тополмади.

Энди икки оғиз сўз Урганч шаҳар прокуратурасининг 11-мактабдаги қонунбузилишларни бартараф этиш тўғрисидаги тақдимномаси ҳақида. Унда мактабдаги бошқа қонунсизликлар ҳақида ҳам маълумот берилган. Жумладан, М.Худойназаровага ўриндошликка топширилган 12 соат дарс учун 2003 йил 22 апрелга қадар мактаб директори буйруғи чиқарилмаган. Мажлисда З.Атажонова томонидан М.Худойназарованинг дарси давлат таълим стандартларига жавоб бермаслиги айтилиб, йиғилиш аҳли томонидан ўз устида кўпроқ ишлаши қайд қилинган бўлса-да, «қониқарли» деб топилган. Методик ёрдам кўрсатиш Зулфия Ражабовага юклатилгани ҳолда қарор билан на у, на М.Худойназарова таништирилган. Бир қатор ўқитувчилар талабномага ҳатто унинг матни билан танишмасдан қўл қўйганини маълум қилишгани айниқса, кишини ҳайратга солади. З.Атажонованинг касаба уюшма йиғилишида айтган гаплари эса ғирт уйдирма бўлиб чиққан.

Тақдимномани шаҳар ХТБда ишлаб чиқишда ҳам антиқа йўл тутилган. ХТБ бўлими мудири ўринбосари Р.Бобожоновнинг айтишича, 29 май куни барча мактаб директорлари ва мактабгача тарбия муассасалари раҳбарлари иштирокида муҳокама қилиниб, тегишли баённома қабул қилинган. Лекин бу ерда ҳам «бўлдими бўлди» қабилида иш тутилиб, камчиликларни тузатиш чоралари кўрилмаган. Йиғилишдан ҳатто раёсат аъзоси, таълим ва фан ходимлари касаба уюшма туман қўмитаси раиси Қадамбой Юсупов бехабар қолган. Ҳужжатларни сохталаштирган, туҳмат тўқиганлар жазосиз қолаверган. Тақдимноманинг мактабда ишлаб чиқилганига оид бирон йиғилиш баёни йўқ. Лекин шу йилнинг 24 апрелидаги мактаб директорининг 47-сонли буйруғида Муножотнинг 9 соат дарсига 12 соат қўшиб тарификация қилингани айтилган. Ана сизга шунча гап-сўздан кейинги мантиқ.

Мактаб-муқаддас маскан. Муқаддас даргоҳда майда гапларга ўрин бўлмаслиги, барча нарса ёш авлод таълим ва тарбиясини юксак поғонага кўтаришга қаратилмоғи лозим.

Ялғош САРИЕВ,
«Ишонч» мухбири

ДЕҲҚОН КЎНГЛИ ЧОҒ БЎЛДИ

(Боши 1-бетда)

Нормурод Пирназаров, Учқун Эшнаев, Мажид Ҳазратқулов, Юсуф Норов бошлиқ оилавий пудратчилар 66-70 центнердан хирмон кўтарди. Шартнома режасидан ортиқча ҳосил ижарачиларга тарқатилди.

- Президентимизнинг тупроқ унумдорлигини, мелиорация, ирригация, агротехника тадбирлари самарадорлигини ошириш хусусидаги маслаҳатлари кучимизга-куч, ғайратимизга-ғайрат қўшди, - дейди ширкат хўжалиги раиси Қовмиддин Расулов. - Эндиликда пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун ҳар туп ғўзани қалб қўри, меҳр зиёси билан парваришлаяпмиз.

- Энг муҳими, одамларнинг, биринчи навбатда деҳқоннинг ерга, ўз меҳнатининг натижасига бўлган муносабати тубдан ўзгармоқда, - дедилар юртбошимиз мулоқот чоғида. - Қишлоқда ишлаб чиқариш ва мулкчилик муносабатларини ислоҳ қилиш, деҳқон меҳнатини рағбатлантириш улкан самара бермоқда.

Тумандаги Собир Раҳимов номли ширкат хўжалиги ривожланишининг ойдин йўлига ўтиб олган. Жамоада ўтган йили 6 минг тоннага яқин пахта тайёрланиб, ҳосилдорлик гектар бошига 40 центнерга етказилди. Юсуф Қосимов, Шуҳрат Ҳамроев, Олим Иброҳимов каби ўнлаб оилавий пудратчиларнинг фидойи меҳнати туфайли бултур пахтачиликнинг ўзидан келган соф фойда 248 миллион сўмни ташкил этди.

Ғаллакорлар давлат омборларига 5 минг тоннадан ортиқ сара дон топширдилар. Умумий ҳосилдорлик 50 центнердан ошиб тушди. Абдурайим Ёқубов, Шокир Эминов, Шоҳид Хушнаев сингари оилавий пудратчилар ҳосилдорликни гектар бошига 70 центнерга етказишди. Бу йил пахта, ғалла ва бошқа тармоқлардан 1,6 миллиард сўм даромад олиш режалаштирилган.

Даромадга қараб буромад, дейдилар. Ишлаб чиқаришдан келган фойда қишлоқларни ободонлаштириш, маданий-маърифий иншоотлар қуриш, аҳолининг ижтимоий-иқтисодий муаммоларини ҳал этишга сарфланаяпти. Янги қишлоқ врачлик пункти, 120 ўринли мактаб ишга туширилди, боғчалар таъмирланди. Ижтимоий ҳимояга муҳтож кишиларга 10 тоннадан зиёд дон тарқатилди.

Ширкат хўжалиги раиси, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган пахтакор Суюн Абдиевнинг айтишича, моддий манфаатдорлик ошганлиги туфайли одамлар янги уй-жойлар қурмоқда, тўй-томошалар ўтказаяпти.

Ширкат вакиллари билан учрашувда қишлоқ хўжалигидаги долзарб вазифалар ҳақида сўз борди. Деҳқон ҳисоб-китобни пишиқ-пухта қилиб ишласа ютади. Давлатимиз раҳбари пахтанинг навига алоҳида эътибор бериш кераклигини уқтирдилар. Ҳақиқатан ҳам хўжаликнинг 1570 гектарлик майдонида эртаги ва сифатли ҳосил етиштирилаяпти.

Қарши - вилоятнинг иқтисодий ва ижтимоий салоҳиятли туманларидан. Жорий йилда 50 минг тоннадан зиёд ғалла етиштирган миришкорлар хирмонига ўндан ортиқ ширкатлар, 243 та фермер, 391 нафар оилавий пудратчи баракали ҳисса қўшди. «Зайнаб биби» фермер хўжалиги гектаридан - 78, «Истиқбол» ширкат хўжалигининг Насим Примов бошлиқ оилавий пудратчиси 77 центнердан ҳосил йиғиштириб олди. Айни пайтда бутун куч ва имкониятлар 50 минг тонналик пахта хирмонига пухта замин яратишга қаратилган.

Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси туман қўмитаси раиси Қ.Амирқуловнинг таъкидлашича, кам таъминланган оилалар, ёлғиз кексалар ва ногиронларни қўллаб-қувватлаш мақсадида 200 миллион сўмдан зиёд маблағ ажратилди. Муҳтож кишиларга 5 миллион сўм моддий ёрдам кўрсатилди. Аҳолини сифатли ичимлик суви билан таъминлаш 84, табиий газ таъминоти 88 фоизга етди.

Қарши шаҳридаги сержантлар мактабида ҳар томонлама чиниққан, ҳарбий билимларни амалий машғулотлар билан қўшиб олиб бора оладиган, жисмонан ва руҳан соғлом ёшлар камол топмоқда. Армиямизнинг таянчи ва ишончи ҳисобланган сержантларга яратиб берилган шароитни янада яхшилаш лозимлигига эътибор қаратилди.

Қадимий ва ҳамиша навқирон Шаҳрисабз пахта, ғалла, сабзавот, полиз, картошка ва мева етиштириш бўйича кўп йиллик тажриба тўпланган. Болта Фозилов номли ширкат хўжалиги пахтакорлари билан бўлиб ўтган мулоқотда чек усулини кенг жорий этиш, кекса пахтакорларнинг тажрибаларини оммалаштириш лозимлиги алоҳида уқтирилди.

Тумандаги «Ўзбекистон» ширкат хўжалигида пахтанинг «С-65» нави ўстирилаяпти. Ғўзанинг мўътадил ривожланишида серҳосил маҳаллий ўғитдан самарали фойдаланиб, экин агротехника талаблари асосида парвариш қилинганлиги туфайли муваффақиятга эришилди.

Хуллас, юртбошимиз ташрифидан илҳомланган қашқадарёликлар кўтаринки руҳ билан меҳнат қилмоқдалар. Давлатга 365 минг тонна сара дон топширилиб, шартномавий режа ошириб уддаланди. Эндиги вазифа иқтисодиётнинг асосий тармоғи ҳисобланган пахтачиликда кескин бурилиш ясаш, вилоятнинг 410 минг тонналик юксак «оқ олтин» хирмонини бунёд этишдан иборат. Амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар халқ турмуш фаровонлиги, яшаш тарзини яхшилашга хизмат қилади.

Иззат ҲИКМАТОВ,
«Ишонч» мухбири

Шаҳрисабз шаҳрига кириб боришингиз билан бир-биридан чиройли, бежирим иморатларга кўзингиз тушади. Мустақилликнинг 12 йиллиги олдидан барпо этилаётган шаҳардаги спорт мажмуаси қурилишида ҳам бунёдкорлар улкан ишларни амалга оширмоқдалар. Шаҳрисабз норуда материаллари корхонаси очиқ ҳиссадорлик жамияти жамоасининг ўрни беқиёс.

Маълумки, ҳар бино қурилишида аввало, унга мустаҳкам пойдевор қўйилади. Бу албатта тош, қум ҳамда цемент қоришмалари билан мустаҳкамланади. Тош дастлаб дарёдан қазиб олинади. Хомашё улкан машиналар ёрдамида корхона цехларига ташилиб, бу ерда сараланади. Вагонларга юклаб истеъмолчиларга жўнатилади. Ана шу жараён ҳар куни узлуксиз давом этиб, юртимизда бунёдкорлик ва ободончилик ишларида мазкур жамоа ўз ҳиссасини қўшиб келмоқда.

Шавкат СУЛТОН,
«Ишонч» мухбири
Суратларда: корхона фаолиятидан лавҳалар

ИШЛАГАН ОДАМ

меҳнатига яраша фойда олсин

Президентимиз вилоятимизга сафари чоғида қишлоқ меҳнаткашларининг яшаш тарзи, турмуши, яратилган шароитлар билан танишдилар. Фаоллар билан бўлиб ўтган учрашувда амалга оширилаётган ислоҳотлар жараёни, уларнинг натижалари, вилоят меҳнаткашлари олдида турган долзарб вазифаларга батафсил тўхталди.

Жорий йилнинг ўтган даврида вилоят иқтисодида чуқур таркибий ўзгаришлар рўй берди. Хусусан, ялпи ички маҳсулот бултургига нисбатан 2,9, саноат маҳсулотлари 22,5, истеъмол моллари ишлаб чиқариш 5,8 фоизга ўсди.

Ўзлаштирилган капитал маблағларнинг 22 фоизи хорижий сармоялар ҳиссасига тўғри келди. Корхоналарнинг ўз инвестициялари ҳажми 81 миллиард сўмни ташкил этди. Вилоятда 7 та янги қўшма корхона ишга туширилди. Шўртангаз-конденцат конида юқори босим берувчи компрессор станцияси қурилиши ниҳоясига етказилди.

Барқарор иқтисодий ривожланиш билан бирга ижтимоий юксалиш, халқ турмуш фаровонлиги ошиб бормоқда. Ўтган давр ичида 10 та қишлоқ врачлик пункти, 930 ўринли мактаб, 1 та касб-ҳунар коллежи, 208 километр газ, 106 километр сув қувурлари фойдаланишга топширилди. 18 та қишлоқ газ ва тоза ичимлик суви билан таъминланди.

Воҳа ғаллакорлари 365 минг тонна донни йиғиштириб олиб, шартнома режасини ошириб бажардилар. Ҳар гектар майдондан 45 центнердан ҳосил олинди. Вилоятда ялпи хирмонни 700 минг тоннага, фойдани 9,3 миллиард сўмга етказиш режалаштирилган.

Вилоят касаба уюшмалари Кенгаши ҳам Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 12 йиллик байрамини ўтказиш бўйича тегишли маънавий-маданий, маърифий тадбирлар дастурини ишлаб чиқиб, амалга оширмоқда. Қутлуғ айём арафасида кам таъминланган, боқувчисини йўқотган оилалар аҳволидан хабар олиниб, уларга моддий ва маънавий ёрдам кўрсатилади. Меҳрибонлик ва саховат уйларида яшовчилар йўқланади.

Бу борада «Маҳалла», «Нуроний», «Наврўз» жамғармалари, Қизил Ярим Ой ва Ногиронлар жамиятлари, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш бошқармаси, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати билан ҳамкорлик йўлга қўйилган. Биргина касаба уюшмалари маблағлари ҳисобидан ижтимоий ҳимояга муҳтож кишиларга 21 миллион 348 минг сўм моддий ёрдам кўрсатилди. Жисмоний тарбия ва спортга 59 миллион 390 минг, маданий-оммавий ишларга 120 миллион сўм маблағ сарфланди. «Обод маҳалла йили» дастури асосида 200 нафар меҳнат фахрийси ва уруш қатнашчиларининг санаторийларда касаба уюшмалари ҳисобидан дам олиши таъминланди.

Кенгаш томонидан аҳолини ижтимоий ҳимоялаш, уларнинг кам таъминланган қисмини моддий ва маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватлашга қаратилган тадбирлар изчиллик билан амалга оширияпти. Ижтимоий шерикчилик тамойилига кўра иш берувчилар билан ходимлар ўртасида меҳнатга оид, ижтимоий-иқтисодий ва касбга доир муносабатларни тартибга солиш юзасидан юридик шахс мақомини олган корхоналарда жамоа шартномалари, тармоқ қўмиталари билан хўжалик органлари ўртасида жамоа келишувлари қабул қилиниб, 522 минг нафардан ортиқ ишловчиларнинг манфаатлари қамраб олинди. 27633 та иш янги иш ўринлари барпо этилди. Шунинг 25 мингтаси қишлоқ жойларига тўғри келади. Шаҳар ва туман меҳнат бўлимлари билан биргаликда 51 марта «Бўш иш ўринлари» ярмаркалари уюштирилиб, 12 мингга яқин фуқаро ишга жойлаштирилди.

Меҳнат аҳлига ғамхўрлик – асосий вазифа. Ўтган даврда мингдан ортиқ ходимлар санаторий ва профилакторийларда даволандилар. Мавжуд 22 та болалар оромгоҳларида 21 мингдан зиёд ўғил-қизлар ҳордиқ чиқаришди.

Меҳнат муҳофазаси ва атроф муҳит мусаффолигини таъминлаш масалалари юзасидан жамоа келишувларига киритилган вазифаларнинг ижроси қатъий назоратда. Ўзбекистон Республикасининг «Меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисида»ги Қонуни, Меҳнат Кодекси талаблари асосида иш жойларининг техник ва экологик жиҳатдан хавфсиз бўлиши, етарли шарт-шароитлар яратилиши, ходимларнинг махсус кийим-кечак ва бошқа ҳимоя воситалари, сут ва сут маҳсулотлари билан таъминланиши доимий эътиборда. Меҳнат техник назоратчилари томонидан ўтказилган текширишлар оқибатида амалдаги меъёрларга жавоб бермаганлиги учун 18 та дастгоҳ ва ускуна, 6 та ишлаб чиқариш цехлари тўхтатиб қўйилди.

Ёш авлодни соғлом ва эркин фикрли, баркамол инсон қилиб вояга етказиш устувор йўналиш ҳисобланади. Мавжуд кўнгилли жамиятлар, болалар ва ўсмирлар, спорт мактабларида 10 минг нафардан ортиқ йигит-қизлар ўз маҳоратларини оширмоқдалар. 3128 нафар вояга етмаган ёшлар соғломлаштириш гуруҳларида шуғулланишяпти.

Ўзбекистон касаба уюшмалари III қурултойи қарорлари ва Ҳаракат дастуридан келиб чиқадиган вазифалар ҳамда Устав талаблари асосида мавжуд тизимни такомиллаштириш, касаба уюшма сафларини мустаҳкамлаш, кадрлар тайёрлаш, тарбиялаш, фаолларни ўқитиш ва малакасини ошириш, бошланғич ташкилотларга амалий – услубий ёрдам кўрсатиш сифати анча яхшиланди.

Сафларимиз ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланмоқда. Касаба уюшмаларига аъзолик афзалликларини асослаш учун маҳаллий ахборот воситаларидан кенг фойдаланиляпти, меҳнат жамоаларида тарғибот-ташвиқот ишлари, мулоқот ва учрашувлар ўтказиляпти.

Таълим ва фан, автотранспорт ва йўл хўжалиги, агросаноат мажмуи, соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшма қўмиталарининг саъй-ҳаракати туфайли Вазирлар Маҳкамасининг «Иш ҳақи ўз вақтида тўланишига доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорининг бажарилиши қатъий назоратга олиниб, маошлардан қарздорлик бир мунча камайтирилди.

Улуғ айёмни юқори савияда ўтказиш мақсадида бадиий ва мусиқали асарлар сценарийси, замонавий эстрада қўшиқлари, фольклор-этнографик жамоалар кўрик-танловлари эълон қилинган. Мактаблар, ўрта-махсус таълим муассасалари ўқувчилари ва олий ўқув юртлари талабалари иштирокида «Ёшлар ва давр», «Келажак – менинг тақдиримда», «Биз мустақил мамлакатнинг мустақил фикрловчи ёшларимиз» каби мавзуларда мулоқотлар, давра суҳбатлари уюштириляпти.

Вилоятда фаолият кўрсатаётган рус, корейс, татар, араб миллий-маданий марказларининг ўзаро ҳамкорлигида «Ўзбекистон бизнинг умумий уйимиз», «Ўзбекистон – бизнинг тарихий ватанимиз», «дўстлик улуғ қадрият» мавзуларида тантанали кечалар ўтказиляпти. Барча шаҳар ва туманларда ўтказилган «Истиқлолим – истиқболим» мавзуидаги маданий-маърифий тадбирлар томошабинларда катта таассурот қолдирди.

Эсонбой РАЖАБОВ,
Касаба уюшмалари Қашқадарё вилоят Кенгашининг раиси

Бундан бир неча йил илгари вилоятда биринчилар қаторида қурилиш учун хомашё тайёрлайдиган хусусий корхонани очган эдик. Йиллар ўтиши билан хизмат кўрсатиш доираси кенгайиб, меҳнаткашлар сони кўпайди. Айни пайтда жамоамизда 120 нафар юқори малакали ишчи-хизматчи меҳнат қилишмоқда. Мавжуд 5 та ишлаб чиқариш цехи замонавий технологик воситалар билан жиҳозланган. Айни чоғда бу ерда 20 хилдаги ғовакли плита материаллари, 30 хилдаги норуда материаллари ишлаб чиқарилятпи.

ХУСУСИЙ КОРХОНА АФЗАЛЛИГИ

Бошқача айтганда корхонада иморатнинг пойдеворидан тортиб устини ёпишгача бўлган жараён учун етадиган маҳсулотлар тайёрланмоқда. Сифат ва суръат учун кураш қатъий шиоримиз. Йил давомида 15 минг квадрат метр темир-бетон, 100 минг квадрат метр норуда материаллар ишлаб чиқарилади. Бир ойда 35 миллион сўмлик тайёр маҳсулотни истеъмолчиларга етказиб бераяпмиз.

Яккабоғ, Шаҳрисабз пахта тозалаш очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти ва вилоятдаги касб-ҳунар коллежлари ҳамда академик лицейлар қурилишида корхонамиз маҳсулотлари ишлатилмоқда.

Корхонамизда ишчиларнинг самарали меҳнат қилишлари учун ҳамма шароитлар яратилган. Маош вақтида тарқатилмоқда. Оғир шароитларда ишлаётганларга сут-қатиқ маҳсулотлари бериб борилади.

Хуллас, бозор инфратузилмаси талабларидан келиб чиқиб, маҳаллий хомашёдан юқори сифатли бинокорлик материаллари тайёрлаяпмиз.

Ҳусниддин ЗАЙНИДДИНОВ,
Шаҳрисабз тумани Мироқи қўрғонидаги «Ҳумо» хусусий корхонаси бошлиғи

ТОВОН УНДИРИЛДИ

Халқимизда: Йўл қурган муродига етади, – деган нақл бор. Бошқармамиз жамоаси йўл ва йўл иншоотларини сифатли таъмирлаш, йўловчи ва юк ташиш машиналари ҳаракат хавфсизлигини таъминлашга алоҳида аҳамият бермоқда. Тасарруфимиздаги 107 километр халқаро, давлат ва маҳаллий аҳамиятга эга бўлган 28 километрли йўлларнинг 61 километри қайта таъмирлаб чиқилди. Қарши шаҳри кўчаларининг 14 километри ободонлаштирилди.

Жорий йилнинг ўтган ойларида 202 миллион сўмлик иш бажарилди. Техника ва транспорт воситаларидан фойдаланиш самарадорлиги ошди.

Йўлсозлар юмуши қийин ва машаққатли. Шу боисдан маъмурият билан тузилган жамоа шартномасига мувофиқ ходимлар моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантирилмоқда. Касаба уюшма аралашуви билан бахтсиз ҳодисага йўлиққан А.Умрзоқов оиласига 1 миллион сўм товон пули тўланди.

Олинган соф фойда ҳисобидан ишчи-хизматчилар, инженер-техник ходимларга 4 миллион 874 минг сўмлик мукофот пули берилди. Улар 695 минг сўмлик газета-журналларга бепул обуна қилинди. Ходимларнинг олий ўқув юртларида билим олаётган фарзандларига шартнома тўловлари ўтказиб берилди. Ишловчиларга ҳар ойда 8 минг сўмдан овқат пули, 4,5 минг сўмдан йўл ҳақи тўланяпти. Вақти-вақти билан махсус кийим-бош бериб борилмоқда.

Меҳнатда ўрнак кўрсатган ишчилардан Ҳасан Панжиев рангли телевизор, Сайфулла Худойбердиев, Икром Қурбонов, Иброҳим Эргашев, Норча Эшимовалар гилам билан мукофотландилар.

Ўзбекистон автомобил транспорти ва йўл хўжалиги ходимлари касаба уюшмаси Марказий қўмитасининг уставида кўрсатилганидек, иш билан таъминлаш, ҳақ тўлаш, меҳнат ва дам олишни ташкил этиш, шунингдек, ишчи-хизматчиларнинг ижтимоий-иқтисодий, ҳуқуқий манфаатларини ҳимоялаш муҳим вазифа ҳисобланади. Қўмитамиз аъзоларига нисбатан корхона раҳбарияти билан ҳамкорликда жамоа шартномасида кўрсатилган барча имтиёз ва кафолатларнинг бажарилиши таъминланмоқда.

Акбар УМИДОВ,
Қарши автомобил йўллардан фойдаланиш бошқармаси касаба уюшма қўмитаси раиси

Бошланғич ташкилот кўп ишга қодир

ҚИШЛОҚ ОИЛАЛАРИ

турмуш тарзи ўрганилди

Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йилнинг биринчи ярим йиллиги якунларига бағишланган мажлисида Юртбошимиз кўрсатиб ўтганидек, энг муҳими одамларнинг, биринчи навбатда деҳқонларнинг ерга, ўз меҳнатининг натижасига бўлган муносабати тубдан ўзгармоқда.

Қишлоқда ишлаб чиқариш ва мулкчилик муносабатларини ислоҳ қилиш, деҳқон меҳнатини рағбатлантириш ижобий самара бераётганлигини хўжалигимиз мисолида кўриш мумкин. Иқтисодий ислоҳотлар дадиллик билан амалга оширилаётганлиги туфайли кейинги уч йил ичида суғориладиган ерларда ғалла ҳосилдорлиги 2,5 бобарбарга ортди. Пахта ва бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш кўпайди. Одамларнинг меҳнатга ва ерга бўлган муносабати тубдан ўзгарди.

Касаба уюшма қўмитаси ишчи-хизматчилар, инженер-техник ходимларнинг ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоялаш, улар учун қулай иш шароити яратишга алоҳида эътибор бераяпти.

Аҳолини ижтимоий ҳимоялашга Президентимиз фармонлари, ҳукумат қарорлари ва бошқа меъёрий ҳужжатлар талабларидан келиб чиққан ҳолда ёндошмоқда.

Мулкчиликнинг ширкат усулига ўтиб ишлаётган хўжалигимиз ҳудудида 12 та катта-кичик қишлоқлар мавжуд. 1755 оилада 8 минг нафар дан ортиқ киши яшайди. Улардан 115 нафари фахрийлар, 9 нафари иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари, 37 таси ёрдамга муҳтож оилалардир.

Жорий йилда 880 гектар майдондаги ғалладан 5 минг тоннадан ортиқ хирмон кўтарилди. Ҳосилдорлик гектар бошига 60 центнерга етказилди. Ғаллачиликдан олинган соф фойда 80 миллион сўмни ташкил этади. Бунинг эвазига ижтимоий ҳимояга муҳтож оилаларга 15 тонна дон тарқатилди.

«Тер тўкиб сочсанг уруғ, ер сени қўймас қуруқ», деб бежиз айтишмаган. Қаерда деҳқон меҳнати қадрланса, ўша ерда моддий манфаатдорлик ошади, турмуш фаровонлиги яхшиланади.

Хўжалигимизнинг Дилмурод Омонов бошлиқ ишчилари 27 гектар майдондан 189 тонна ғалла етиштирилди. Ҳосилдорлик гектар бошига 70 центнердан ошиб кетди. Ижара пудратига ғаллачиликнинг ўзидан 13 миллион 230 минг сўм даромад олинди. Шундан 4 миллион 170 минг сўми соф фойдадир. Фойдалик даражаси 46 фоизга тўғри келди. Режадан ташқари олинган ҳосилдан 27 тоннаси ишчиларга берилди.

Ғалла ҳосилдорлигини гектарига 75 центнерга етказган Носим Примовнинг ижара пудрати аъзоларига 22,5 тонна дон тарқатилди. Отабек Баратов, Нарзи Холбоев каби ижарачилар ҳам меҳнат унумдорлигини кўтариб, оила бюджетини янада мустаҳкамлашга эришдилар.

990 гектар майдонда ғўза ўстираётган пахтакорларимиз ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш учун кураш олиб бораяптилар. Далада ишлаётганлар йўлида ҳамма қулайликлар яратилган. Хўжалик ҳисобидан бепул тушлик тарқатиляпти. Машина—трактор паркида техника хавфсизлиги қоидаларига қатъий амал қилинаяпти.

Жамоамизда 1200 дан ортиқ касаба уюшмалари аъзолари бор. Фуқароларнинг меҳнат, дам олиш ва бошқа ҳуқуқларини муҳофазалаш доимий эътиборда. Кўп болали аёллар, нафақадаги фахрийлар хўжалик ҳисобидан тиббий кўрикдан ўтказиб борилаяпти.

Қишлоқ хўжалигида ишлаётган ҳар бир кишининг фидойи меҳнати қадрланиши керак. Ҳамма томорқалардан 258 миллион сўм соф фойда олинганлиги ва унинг бир қисмини қишлоқларни ободонлаштириш, аҳолини табиий газ, тоза ичимлик суви билан таъминлаш, мактабларни таъмирлаш, йўллар қуриш ва бошқа юмушларга сарфлаш имконини берди. Ижарачиларга 21 миллион сўмлик маблағ дивидент сифатида тарқатилди.

Хўжалик бошқаруви кенгаши ва касаба уюшма қўмитаси ўртасида жамоа шартномаси тузилган. Яқинда шартнома бандларининг бажарилиши кенг таҳлил этилиб, йўл қўйилган камчиликларни бартараф этишга келишиб олинди. Хўжалик раҳбари Камол Равшанов, «Талliқурон» қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Худойқул Худойбердиев ва бошқа фаоллар асосий эътиборни дала меҳнаткашлари ва кам таъминланган оилаларни ижтимоий ҳимоялашга қаратиш лозимлигини алоҳида таъкидладилар.

Абдуназар ЭШМОНОВ,
Қарши туманидаги «Истиқбол» ширкат хўжалиги касаба уюшма қўмитасининг раиси

Саҳифани тайёрловчи:
Иззат ҲИКМАТ, «Ишонч» мухбири

КАТТА ТЎЙГА МУНОСИБ СОВҒА

Наманганда ўн олти гектар майдонни эгаллаган ўнга яқин маданий, спорт ва кўнгил очар объектига эга ёшлар спорт мажмуининг очилишига бағишланган тантанали маросим бўлиб ўтди.

- Ушбу мажмуа қурилишининг бош пудратчилари ҳисобланган Наманганда 10-сонли қурилиш-монтаж бошқармаси, «Ижтимоийқурилиш», «Агросаноатқурилиш», «Таълимқурилиш» акционерлик қурилиш корхоналари ва вилоятнинг бошқа ташкилотлари томонидан бир ярим йил ичида қарийб 3,5 миллиард сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилди, - дейди қурилиш штаби бошлиғи Х.Тожибоев. - Мазкур ижтимоий объектни барпо этишда вилоятдаги 60 дан ортиқ саноат ва қишлоқ хўжалиги корхонаси, ўнлаб коллеж ҳамда олий ўқув юрти иштирок этди.

Ёшлар спорт мажмуининг очилиши Ватанимиз мустақиллигининг 12 йиллик тўйига муносиб туҳфа бўлди. Ўзига хос маданият, спорт ва истироҳат боғи Шарқ ва Ғарб меъморчилиги элементларини ўзида мужассам этган ёшлар шаҳарчасини эслатади. Асосий кириш жойи мажмуанинг бош майдони - уч ярим минг томошабин сиғадиган амфитеатрга олиб боради. Синиқ доира шаклида қурилган кўп қаватли томошабинлар ўтирадиган қаторлар қарийб икки гектардан иборат кўл қирғоғига қараган. Бу ерда томошабин олдида ажойиб манзара пайдо бўлади. Чироқлар нурлари ёритиб турадиган сув юзасида фавворалар жилваланади. Қарама-қарши қирғоқда гулларга бурканган яшил тепалик бор, марказида эса тошлар орасидан тоғ жилғаси оқиб турибди. Бу ердаги кўнгил очар боғда сув ҳавзалари денгиз тўлқинини ҳосил қиладиган сув насоси ускуналари билан жиҳозланган. Спорт мажмуи объектлари орасида замонавий гимнастика зали, теннис корти, мини-футбол майдончаси бор.

Ушбу мажмуа қурилиши туфайли Амир Тимур кўчаси таниб бўлмас даражада ўзгарди. Машиналар қатнайдиган йўл анча кенгайтирилиб, йўл ёқасидаги уйлар, мактаб, муассасалар таъмирланди.

- Спорт мажмуида ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштиришга катта эътибор берилган, - дейди Наманган вилояти бош меъмори ўринбосари О.Қодиров. - Юртбошимиз яқинда вилоятимизга келганларида ушбу масалаларга алоҳида тўхталиб, бир қанча фойдали маслаҳатлар бердилар. Хусусан, Президент ландшафт меъморчилиги қонунларига амал қилиш, кўкаламзорлаштиришда турли хил субтропик ўсимликлардан фойдаланиш кераклигини қайд этдилар. Бугунги кунда меъморлар ва боғбонлар бу борада жадал ишларни олиб бормоқда. Бунинг учун бу боғга экиладиган манзарали дарахт турлари танлаб олинди.

Мажмуанинг тантанали очилиш маросими вилоят ғаллакорларининг ҳосил байрамига тўғри келди. Бу йил улар хирмонга 380 минг тоннадан зиёд ғалла топширди. Вилоят ҳокими Т.Жабборов Наманган аҳлини мустақиллигимизнинг яқинлашиб келаётган 12 йиллиги, ғаллакорларнинг меҳнат зафари ва ёшлар мажмуининг очилиши билан табриклади. Ғалла ўрим-йиғими мавсумининг энг фаол иштирокчиларига, мажмуани барпо этган илғор қурилиш жамоаларига қимматли совғалар топширилди.

(ЎзА)

Болалар спорти

Миллатимизнинг шон-шавкати, мамлакатимизнинг қудрати келажак авлоднинг соғлом ва баркамол бўлиб ўсишига боғлиқ. Президентимизнинг «Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси тузиш тўғрисида»ги Фармони, Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида»ги қарорини амалга ошириш бўйича Қашқадарёда ҳам тегишли тадбирлар ишлаб чиқилган.

АЖОЙИБ МАЖМУАЛАР
тадбиркорлар маблағи ҳисобидан

Азалдан Алпомиш келбатли полвонлар юрти бўлган Қашқа воҳасида жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришга жиддий аҳамият берилаяпти. Шаҳар ва туманлар, қишлоқ ва маҳаллаларда миллий кураш, дзю-до, бокс, каратэ, футбол, волейбол, баскетбол, теннис сингари спорт турлари билан шуғулланаётган ёшлар кўпчиликни ташкил этади.

Қаршилик иқтидорли каратэчи Ҳамза Калонов эндигина 10 ёшга тўлди. Шунга қарамасдан унинг спортдаги ютуқлари бисёр. Тажрибали мураббий А.Содиқов раҳбарлигида шуғулланаётган ёш спортчи 2002 йили илк бор каратэ баҳсларида қатнашиб, устози ишончини оқлади, мамлакат чемпиони бўлди. Ҳамза Германиянинг Дрезден шаҳрида ўтказилган жаҳон кубоги мусобақаларида бронза, 2003 йилда Атланта шаҳрида бўлиб ўтган халқаро турнирда кумуш медалини қўлга киритди.

Касаба уюшмалари ташаббуси билан болалар ва ўсмирлар спорт мактаблари ўртасида республика спартакиадаси бўлиб ўтди. Наманганда ўтказилган якуний босқичда 15-16 ёшли болалар кураш, футбол ва арқон тортиш бўйича кучни синашдилар. Ўз вазн тоифасида рақибларини мағлубиятга учратган Фарҳод Нуруллаев ва Салоҳиддин Нафасов биринчи ўринни эгалладилар.

Қарши педагогика ва ижтимоий иқтисодиёт коллежида жисмоний тарбия ҳамда спортни ривожлантиришга эътибор катта. Ўқув юрти талабалари Андижонда ўтказилган «Баркамол авлод» мусобақаларида совринли ўрин соҳиби бўлдилар. Теннис баҳсларида иккинчи босқич талабаси Фаррух Шукуров олтин медални қўлга киритди. Курашчи Бахтиёр Умаров, 1500 метрга югуришда Аброр Омонкулов, найза улоқтиришда Сирожиддин Болтаев сингари ёшлар ҳам юқори натижага эришдилар. Бундай ютуқларда кураш бўйича спорт устаси Ботир Боймуродов, футбол бўйича Акбар Холбўтаев, Рашид Усмонов, енгил атлетикадан Музаффар Нуралиев, Маърифат Узоқова сингари мураббийларнинг хизмати катта.

Қарши шаҳридаги 18-касб-ҳунар коллежи директори Шамил Одиловнинг ўзи тажрибали спортчилардан саналади. Шунинг учун ҳам жамоада жисмонан етук ёшлар тарбияланаяпти. Коллеж талабаси Алексей Номозов республика мусобақаларида теннис бўйича мукофотларида олтин медалга сазовор бўлди. Спортчилар оиласида камол топган Алексейнинг акаси Рустам ҳам моҳир теннисчи. Отаси Ш.Номозов «Шўртан» футбол командасининг бошлиғи, бир неча йиллар олий табақа мусобақаларида тўп сурган.

- Вилоятимизда 2003-2005 йилларда қурилиши ва таъмирланиши кўзда тутилган болалар спорт иншоотларининг дастури ишлаб чиқилган, - дейди биз билан суҳбатда Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси вилоят бўлими директори, миллий кураш бўйича жаҳон чемпиони Баҳром Аввазов. - Ҳар бир қишлоқ ва маҳаллада, мактаблар ва ўқув юртларида мулоқотлар ўтказилиб, ёшларнинг спортга қизиқишлари аниқланди.

Белгиланган дастурга кўра 2003-2005 йилларда 224 та спорт иншооти қайта қурилади. Янгидан 409 та спорт иншооти бунёд этилади.

Жорий йилда реконструкция ишларига 973 миллион, 2004 йилда 753 миллион, 2005 йилда 616 миллион сўм маблағ сарфлаш режалаштирилган. 2010 йилгача спорт иншоотлари қуриш учун ҳар йили ўртача 377,7 миллион сўм маблағ талаб қилинади. Вилоят ҳокимининг қарорига асосан жамғармага ёрдам берувчи ҳомий ташкилотлар белгиланган. Уларнинг маблағлари ҳисобидан 6 та спорт иншооти қурилаяпти.

Президентимиз алоҳида кўрсатиб ўтганларидек, спортни ривожлантиришга ҳомийлар иштироки доимо қўллаб-қувватланган. Бундай оталиқ ёрдами фарзандларимизнинг камоли учун астойдил жон куйдираётган чин ватанпарвар инсонлар беминнат ёрдами тарзида намоён бўлаяпти.

Қарши шаҳридаги «Гулшан» маҳалласида тадбиркор Ўткир Эркаев ўз маблағи ҳисобидан минг ўринли спорт мажмуаси қурмоқда. «Чармгар» маҳалласида эса оқсоқол Эркин Файзиев ташаббуси билан янги спорт майдончаси фойдаланишга топширилди. Ўйингоҳ учун ҳомийлар ҳисобидан 1,5 миллион сўм маблағ сарфланди. «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Қарши шаҳар бўлими маҳалла ёшларига 513 минг сўмлик спорт жиҳозлари ҳадя қилди.

Шаҳардаги 7-митти туманда «Шўртаннефтгаз» унитар-шуъба корхонаси томонидан барпо этилаётган спорт иншоотида 13 миллион сўмлик иш бажарилди. Миришкор туманидаги «Жейнов» хўжалигида ёшлар учун спорт зали қурилаяпти. Муборак туманидаги Хитой қишлоғи ва Деҳқонобод туманидаги Қорашина қўрғонида қурилиши режалаштирилган спорт иншоотлари учун лойиҳа хужжатлари тайёрланди. Бешкент касб-ҳунар коллежида миллий кураш, Қамаши туманидаги Н.Баратов, Муборак туманидаги В.Вафоев номли ўйингоҳларда спортнинг ўндан ортиқ турларидан машғулотлар ўтказилаяпти.

Касбидаги Алишер Навоий номли, Қамашидаги «Тўкбой», «Чимқўрғон», «Ғиштли» хўжаликларида, туман марказий ўйингоҳида тадбиркорлар кўмаги билан 4 миллион сўмлик иш қилинди. Китоб туманидаги «Бештерак» қишлоғи, Гузордаги «Хўжагузар» маҳалласида ўйингоҳлар барпо этилаяпти. Спорт майдончаларини ободонлаштириш учун ҳашарлар уюштирилаяпти.

Болалар спортини йўлга қўйишда жиддий камчилик ва муаммолар ҳам бор. Умумтаълим мактабларида яна 300 га яқин жисмоний тарбия ўқитувчилари талаб қилинади. Баъзи бир жойларда болалар спортининг моддий-техника базасининг мустаҳкамлашга етарли эътибор берилмаяпти.

Айрим ҳомий ташкилотлар бошланган хайрли ишни пайсалга солишаяпти. Косон туманидаги «Ширинтепа», Гузордаги «Пачкамар», Китобдаги Охунбобоев номли, Қаршидаги «Туркистон», Яккабоғдаги «Ҳисор», Чироқчи туманидаги «Меҳнатобод» хўжаликларида қурилиши лозим бўлган спорт иншоотларининг лойиҳа ҳужжатлари ҳозирга қадар тайёрланмаган.

Қарши шаҳрида бундан 33 йил муқаддам асос солинган «Пахтазор» митти туманидаги кўп қаватли уйларда 18 мингдан ортиқ аҳоли яшайди. Ҳудудда 4 мингдан ортиқ 6 ёшдан 16 ёшгача бўлган болалар бор. Бироқ «Ойдин», «Пахтазор», «Пахтазор-1» маҳаллаларида ёшларнинг жисмоний тарбия ва спорт билан шуғулланишлари учун қулай шароит яратиб берилмаган.

Болалар спортини тараққий эттириш тўғрисида ғамхўрлик кўрсатиш ҳар бир кишининг муқаддас бурчи. Бундай қутлуғ ва хайрли ишдан ҳеч ким четда қолмаслиги керак.

ЁЛҚИН

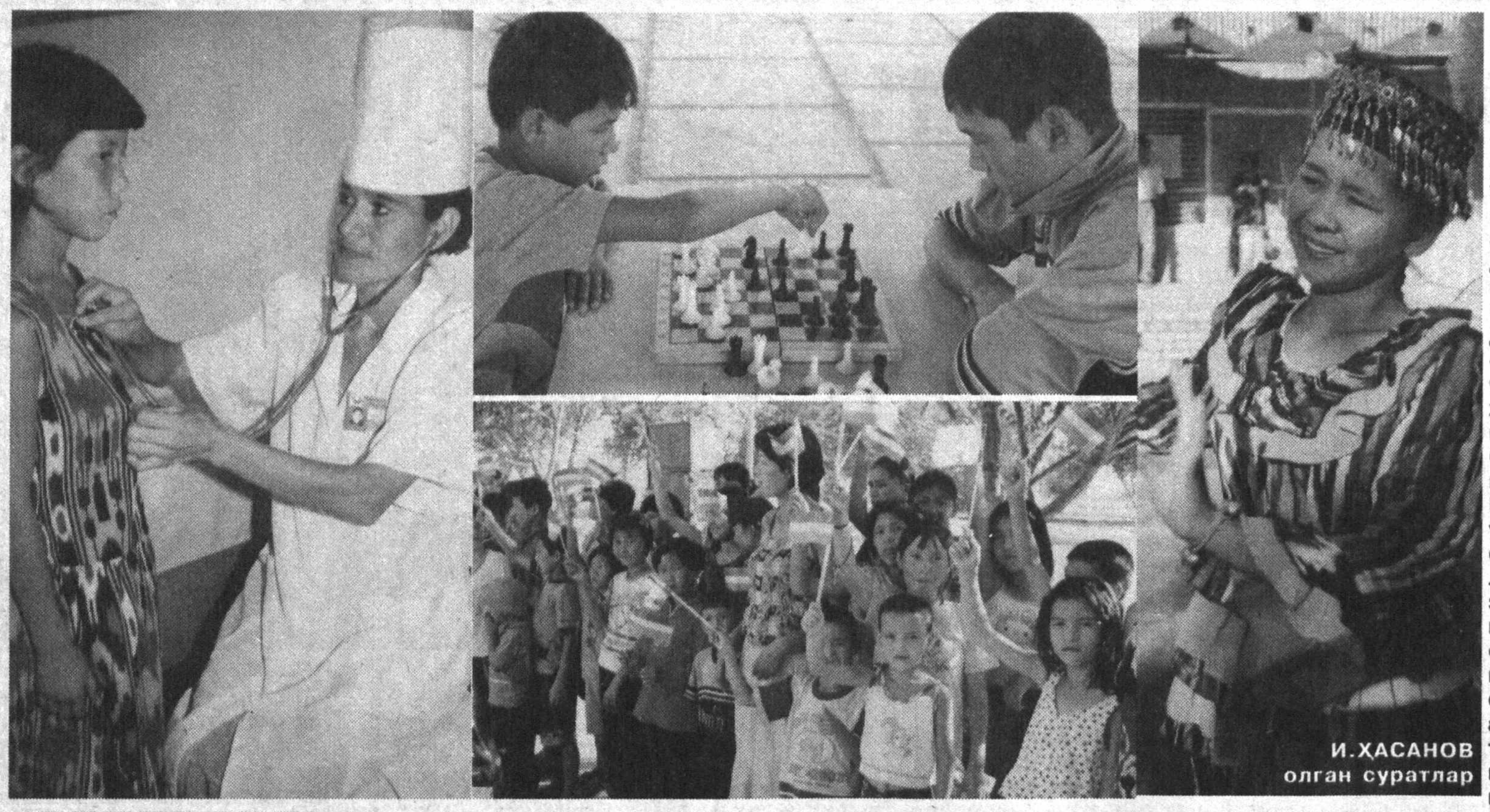

И.ХАСАНОВ олган суратлар

Элликқалъа туманидаги «Орол болалари» халқаро ўқув-соғломлаштириш марказида Оролбўйи болалари саломатликларини мустаҳкамлаш бўйича кенг кўламли ишлар амалга оширилмоқда. Марказда ҳар йили 2200 нафар бола дам олдирилади. Бу ерда дам олувчилар учун барча шароитлар мавжуд. Хусусан, спорт майдончалари ва бой кутубхона ўғил-қизлар хизматида. Шунингдек, болалар ўртасида турли мусобақа ва тадбирлар мунтазам ўтказиб турилади. Айниқса, навниҳол фарзандларни қадимий Хива шаҳрига сайр қилдиришнинг анъана тусига киритилгани ёш авлод маънавиятида чуқур из қолдирмоқда.

Каратэ

Яқинда Грецияда каратэ бўйича бўлиб ўтган XII жаҳон кубогида мамлакатимиз спорт шарафини 22 нафар иқтидорли каратэчи ҳимоя қилди.

- Ўзбекистонлик ёш каратэчилар ушбу турнирда бешинчи маротаба қатнашди, - деди Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитасида терма жамоа аъзолари билан бўлиб

ҚУТЛУҒ ҚАДАМ

ўтган учрашувда каратэ миллий федерацияси президенти Нурхон Нафасов. - Жаҳон кубоги 18 ёшгача бўлган каратэчилар ўртасида ўтказиладиган энг нуфузли мусобақа ҳисобланади. Грецияда дунёнинг 30 давлатидан келган 700 га яқин каратэчи татамига чиқди. Юртдошларимиз ушбу турнирда тўртта олтин, бешта кумуш ва тўртта бронза медалга сазовор бўлди. Умумжамоа ҳисобида ҳамюртларимизга фахрли тўртинчи ўрин насиб қилди.

- Мен жаҳон кубоги мусобақасида икки марта қатнашдим, - деди қаршилик Жавлон Маҳмудов ЎзА мухбирига. - Ўтган гал ҳам биринчи ўринни эгаллагандим. Бу сафар иккинчи олтин медални қўлга киритдим.

Энди ўзбекистонлик каратэчилар жорий йилнинг октябр ойида Франциянинг Марсель шаҳрида 16 дан 21 ёшгача бўлган спортчилар ўртасида ўтадиган жаҳон чемпионатида қатнашади.

УНУТИЛМАС ОНЛАР

Ҳаётда шундай одамлар борки, улар умрини эл манфаати йўлига бахшида этишни бахт деб билишади. Ана шундай фидойилардан бири Урганч туманидаги Қоровул қишлоғида яшовчи Йўлдош ота Сапаевдир. Отахон 53 йил ҳайдовчилик қилиб турли русумдаги машиналарни бошқарган. Унинг сурати ҳурмат тахтасидан тушмаган.

Йўлдош ота Роза Йўлдошева билан турмуш қурганида эндигина 19 баҳорни қаршилаган эди. Улар 56 йилдан буён тинч-тотув ҳаёт кечириб, тўққиз фарзандни тарбиялаб, вояга етказдилар. 50 невара, 19 нафар чевара атрофларида парвона.

Отахон маҳаллада барчанинг маслаҳатгўйи, айниқса, ёшларга меҳри баланд. Никоҳ тўйи олдидан ундан фотиҳа олишади.

Яқинда туман «Маънавият ва маърифат» маркази, «Наврўз» хайрия жамғармаси туман бўлими ҳамкорлигида Қоровул қишлоғида

Пири бадавлатларимиз

Обод маҳалла йили муносабати билан қизиқарли тадбир бўлиб ўтди. Тадбирга узоқ йиллар мазмунли ҳаёт кечирган етти нафар оиланинг пири бадавлат отахонлари ўз турмуш ўртоқлари билан таклиф қилинди. Уларнинг орасида Йўлдош ота ва Роза оналар ҳам бор эди.

Учрашувда нуронийлар муборак ёшлари билан қутланиб, ҳомий ташкилот томонидан совғалар топширилди.

Отахон ва онахонлар юртимизда тинчлик ва осойишталик ҳукм сураётганидан мамнун эканликларини, ўзлари роҳат-фароғатда яшаётганликларини айтиб, бундай дориламон замоннинг қадрига етмоқ кераклигини уқтирдилар.

Низомий номли мактаб ўқувчилари тайёрлаб келган саҳна кўринишлари, куй ва қўшиқлар дилларни хушнуд этди.

Эркин ЭРМАТОВ, «Ишонч» мухбири

АНТАРКТИДАНИНГ СИРЛИ ОЛАМИ

Саёҳат

Ўзбекистон Бадиий академиясининг Замонавий санъат марказида ёзувчи, саёҳатчи-рассом Евгений Березиковнинг "Ёзувчи Евгений Березиковнинг Антарктидага саёҳати" номли фотокўргазмаси очилди.

- Антарктида сирли олами билан кишини мафтун қилади, - деди муаллиф "Туркистон-пресс" мухбирига. - Ўтган йилнинг 5 ноябридан шу йилнинг 15 февралигача 48-халқаро Антарктика экспедицияси таркибида бўлиб қайтдим. Ер куррасининг олтинчи қитъасида бўлишни азалдан орзу қилардим.

Е.Березиковнинг таъкидлашича, айниқса, Антарктида музликлари, у ердаги ғаройиб пингвин, тюлен ва оқ айиқлар ўзига ром қилади. Шуниси қизиқки, пингвинлар инсонларни кўриши билан ёнингизга ўз тилларида алланималарни чуғурлаб, саломлашгани келади гўё. Шуларнинг ҳаммаси тасвирга туширилди. Натижада 40 дақиқалик "Антарктида сирлари сари" номли фильм яралди.

Таъкидлаш жоизки, ёзувчи 1941 йилда Россиядан Фарғонага келди. Шу ерда тарбияланди. Тилимиз ва урф-одатларимизни яхши ўрганди. У "Ҳазрати Баҳоуддин Нақшбанд" асари, "Буюк Амир Темур", "Чўчиманг каптарлар", "Ўзбекистоннинг афсона ва сирлари", "Қизил Бухоро", "Заргар қутиси" каби роман ва китоблар муаллифи ҳисобланади.

-Яна, кўп давлатларга саёҳат қилмоқчиман, -дейди ижодкор рассом. Лекин, қаерда бўлмай, Антарктиданинг сирли олами бир умр қалбимда сақланади.

"Туркистон-пресс"

Биласизми?

ҒАРОЙИБ ЎСИМЛИК

Айтишларича, жаҳонда кони фойда ўсимлик бамбук экан. У одамни меваси билан боқади. Бундан ташқари, ундан қуроллар, мебел, саватлар, қувур, қоғоз, арқон, зеб-зийнат буюмлари, асбоб-ускуна ва шуларга ўхшаш кўпгина нарсалар ясаса бўлади.

Қичитқи ўт эса ўсимликларнинг энг бефойдаси саналади. Аммо, «кесакдан олов чиқади» деганларидек, қичитқи ўтнинг маълум фойдали томони ҳам бор.

Гап шундаки, Хитой, Ҳиндистон, Цейлон ва Индонезиянинг Ява оролида рами деб аталмиш қичитқи ўтнинг бир тури ўсади. Унинг бўйи баъзан 4 метрга етади. 5,10 ва ҳатто, 18 йилгача узлуксиз ҳосил беради.

Рами поялари қайта ишланиб, ундан тола олинади. Толалар узунлиги ва пишиқлиги жиҳатидан дунёдаги жамики ўсимлик толаларини йўлда қолдириб кетади.

Бундай биргина тола 17-18 граммгача юкни кўтара олади. Пахта толаси эса бундан 4-4,5 баробар кучсиз.

ДАРДГА ДАЪВО

Магнитнинг шифобахш хусусияти қадимдан маълум. Қадимги хитойлар ва греклар турли касалликларни даволашда магнитдан фойдаланганлар.

Ўша замонларда ҳакимлар магнит билан даволашнинг ўзига хос усулини жорий этишган. Машҳур Рим шифокори Гален магнитдан қабзиятни йўқотиш воситаси сифатида, тиб илмининг отаси Абу Али ибн Сино эса юрак, жигар касалликларини, шунингдек, бош оғриғини даволашда унумли фойдаланган.

Магнитнинг яширин кучи асаб касаллиги билан оғриганларни гипноз йўли билан даволашда ҳам иш бериб келган. Машҳур рус руҳшуноси Бехтеревнинг асаб хасталикларини магнит билан даволаш соҳасидаги тажрибаси махсус комиссия томонидан тан олинган эди.

Аммо магнит ўзининг салбий таъсир кўрсатиш кучига ҳам эга. Узоқ вақт давомида магнит таъсир эттирилган кишиларда бош оғриғи, чарчаш, уйқусизлик, иштаҳасизлик ҳолатлари пайдо бўлган.

ЭСКИ ПОКРИШКАЛАРНИ ТАШЛАБ ЮБОРМАНГ

Эски автомобил покришкалари муаммоси жаҳоннинг турли мамлакатларида долзарб бўлиб турибди. Айрим мамлакатларда ейилиб кетган покришкани ташлаб юборишади.

Айрим экологларнинг фикрича, бундай покришкалардан фойдаланиш ёки уларни йўқотиш ғоят муҳим муаммолар жумласига киради.

Ҳозирча эски шиналарнинг бирмунча қисми ёқиб юборилаётир. Калифорнияда ҳатто шиналарни ёқилғи сифатида ишлатадиган электр станцияси қурилган. Лекин бунда ҳавони ифлослантирувчи кўпгина заҳарли газлар чиқади. Шунингдек, майдаланган резина асфальтга аралаштириляпти.

АҚШнинг Пенсильвания штатидаги ширкатларидан бири эскирган покришкаларни кукунга айлантириб, тўлдиргич сифатида пластмассага қўшишни тавсия этади.

Резина кукунига фтор, кислород, хлор ва олтингугурт икки оксиди сингари юқори даражадаги фаол газлар аралашмаси билан ишлов берилмоқда. Натижада, резина юзасида пластмасса билан мустаҳкам бирикувчи фаол марказлар ҳосил бўлади.

А.АЛИЕВ тайёрлади

Репродуктив саломатлик

Хўжаобод туманида ҳар ойнинг иккинчи чоршанбаси «Оналар ва болалар куни» деб эълон қилинган. Ҳоким Қобилжон Қирғизбоев бошлиқ ишчи гуруҳ елкаларига қордек оппоқ халат ташлаган ҳолда туман кезади.

ОНА БИЛАН ОЛАМ МУНАВВАР

Мана қишлоқ касалхонаси. Туман хотин-қизлар қўмитаси раиси Матлубахон Абдуҳакимова фаоллар билан гинекология бўлимига йўл олади. Оналарнинг туғруқдан кейинги тиббий ҳолати, овқатланиши, чақалоқлар парвариши, дори-дармон таъминоти, дояларга эътибор қаратилади.

Маънавият-маърифат ишлари бўйича ҳоким ўринбосари Абдуваҳоб Нишоновнинг ҳам ўз йўналиши бор. Шифохонадаги «Маънавият-маърифат» хонасининг иши, шифокорлар ўртасида ахборот алмашинуви, аҳолига тиббий хизмат сифати билан қизиқади.

Ҳоким эса бош ҳаким билан Соғлиқни сақлаш дастури ижроси бўйича мулоқотга киришади. Палаталарни айланиб беморларнинг кўнглини сўрайди. Суҳбат асосида айрим дори-дармонлар таъминотида узилишлар борлиги аён бўлади. Уяли телефон орқали вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси, вилоят дори-дармон таъминот базаси билан боғланади.

Ташриф юзасидан ҳокимиятда маслаҳат йиғини ўтказилади. Дўстона, эркин фикрлашувда камчиликлар, муаммолар ўртага ташланади. Тадбирнинг нафи шу куниёқ сезилади. Ҳамширалардан бирининг уй-жой масаласи ҳал бўлади. Ногиронлардан бир киши ҳоким билан дилдан суҳбатда амалдаги имтиёзлардан фойдаланишда тўсиқларга дуч келаётганлиги ҳақида шикоят қилганди. Мана энди бугундан бошлаб бепул малҳам дорилар ола бошлайди. Айниқса, чақалоғини парваришлаётган онахоннинг қувончини айтмайсизми! Бир неча ойдан бери унмаётган суюнчи пули қўлига тегади.

«Оналар ва болалар куни» изсиз кетмади. «Бешкарам», «Янги чек» маҳалла фуқаролар йиғинларидаги назорат тартибидаги кузатувда бир қатор «тугунлар» ечимини топди. Кўчма амбулатория тиббий хизматни бошлаб юборди. Тажрибали шифокорлардан ташкил топган «тез ёрдам» гуруҳи туғруқ ёшидаги аёлларни, кўкрак ёшидаги чақалоқларни уйма-уй юриб кўрикдан ўтказа бошлади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 5 июлдаги 242-сонли «Оилада тиббий маданиятни ошириш, аёллар соғлиғини мустаҳкамлаш, соғлом авлод туғилиши ва уни тарбиялашнинг устувор йўналишларини амалга ошириш чора-тадбирларининг мақсадли дастури тўғрисида»ги қарори туманда изчил ижро этилмоқда.

Юқорида кўрганингиздек, туманда оналар ва болалар репродуктив саломатлигини яхшилашда ишчи гуруҳ алоҳида жонбозлик кўрсатмоқда. Гуруҳга бир қатор нуфузли идоралар - ФХДЁ, прокуратура, ички ишлар бўлими, марказий шифохона, «Нуроний» ҳамда «Маҳалла» жамғармалари мутахассислари уюшган.

Аҳолининг ижтимоий ҳимояси гуруҳ фаолиятидан асосий ўрин олган. «Соғлиқни сақлаш тўғрисида»ги Қонун талабларининг бажарилиши юзасидан ўтказилган назорат тафтишларида касалхоналарда дори-дармон таъминоти, кам таъминланган қатламларнинг имтиёзлардан фойдаланиши аҳволи гуруҳнинг диққат марказида турибди.

Бугунги кунда туманда 20 мингга яқин хонадон мавжуд. Оилаларнинг тиббий маданиятини таҳлил қилиш бўйича доимий мониторинг ташкил қилинган. Шу мақсадда оила паспорти юритиш жорий этилган. Паспорт орқали оиланинг тиббий, руҳий, маънавий муҳити ўрганилмоқда. Юзага келаётган муаммолар ижобатини топмоқда. Бу борада «Соғлом авлод» халқаро жамғармаси билан яқиндан ҳамкорлик қилинмоқда.

Жамғарманинг мадади билан 2-марказий шифохонада «Оналар ва болалар палатаси» очилди ва зарур дори-дармонлар заҳираси, замонавий тиббий ускуна ва техника воситалари билан таъминланди. Шунингдек, «Олтин водий» қишлоқ фуқаролар йиғинида истиқомат қилаётган эҳтиёжманд оилаларга меҳр-мурувват ёрдами кўрсатилди. 980 минг сўмлик бош-оёқ кийим-кечак, бепул дори-дармонлар етказиб берилди. Кейинги йилнинг ўзида туманда она ва болаларни соғломлаштириш ишларига ҳомий ташкилотлар, бюджет маблағлари ҳисобидан 26 миллион 235 минг сўм маблағ сарфланди.

Қишлоқ аҳолиси, хусусан, оналар ва болалар сиҳат-саломатлиги муҳофазаси, тиббий хизмат маданиятини кўтариш, шу йўсинда соғлом авлодни шакллантиришга алоҳида аҳамият берилмоқда. 2002 йилда қишлоқ амбулаторийлари қайтадан таъмирланиб, беморлар қатнаб даволанадиган замонавий қишлоқ врачлик пунктлари қурилиб фойдаланишга топширилди. Жорий йилда эса яна 2 та ана шундай янги сиҳатгоҳлар аҳолига тиббий хизмат кўрсата бошлади. Ҳозирда 13 та қишлоқ врачлик пунктлари беморлар хизматида.

Туманда 20 мингга яқин туғиш ёшидаги аёллар рўйхатга олинган. Уларнинг 19,5 минг нафари тўлиқ тиббий кўрикдан ўтказилиб, экстрегентал касалликка чалинган беморлар вилоятдаги даволаш муассасаларида соғломлаштирилди.

Ўсмир қизларни турмушга тайёрлаш, уларда гигиеник маданиятни ошириш борасида аҳоли ўртасида кенг кўламда тушунтириш ишлари олиб борилмоқда. Жамоатчилик орасида «Соғлом турмуш тарзи», «Соғлом онадан соғлом бола туғилади», «Гиёҳвандлик оилага офат» мавзуида савол-жавоб кечалари, учрашувлар, жонли мулоқотлар, суҳбатлар уюштирилмоқда. Вилоят соғлиқни сақлаш бошқармасининг ёрдами, айниқса, қўл келмоқда. Олий тоифали шифокорлардан тузилган «Аёллар кўчма маслаҳатхонаси» тиббий хизматидан хўжаободлик онахонлар миннатдор. Транспорт воситасида ҳаракатланадиган, дори-дармон заҳирасига, замонавий тиббиёт воситалари, ускуналари билан жиҳозланган ташхис марказига эга маслаҳатхона она ва болаларнинг дардига малҳам бўляпти. Қишлоқ ва маҳаллаларни кезиб туғруқ ёшидаги аёллар, балоғат ёшига етган ўғил-қизлар, янги туғилган чақалоқлар мунтазам кўрикдан ўтказилмоқда. Оилада соғлом турмуш кўникмасини шакллантириш, исталмаган ҳомиладорликнинг олдини олиш, беморларга хонадонда дастлабки тиббий ёрдам кўрсатиш юзасидан мулоқотлар барчага бирдек манзур бўлмоқда. Шу йўл билан туманда 3000 нафар ўсмир қизлар тиббий текширишдан ўтказилди. Аниқланган 18 нафар бемор касалхоналарга ётқизилди. Бугина эмас, она-болалар турли хорижий тузилмалар саховати билан жорий йилда бир неча ўн минг сўмлик дори-дармон воситаларидан баҳраманд бўлдилар.

Туманда «Соғлом оила» танловлари ўтказиш анъанага айланган. Хонадонларнинг санитария ҳолати, оила аъзоларининг шахсий гигиенаси, ўзига ва маҳалладошларига бирламчи тиббий ёрдам кўрсатиш кўникмаси танлов мезонлари қилиб олинган. Кўрикда «Манак» маҳалласида яшовчи Мадраҳимовлар оиласи қўрғонда тиббий ва экологик маданияти юксак даражада шаклланган намунали оила деб топилди ва вилоят босқичида иккинчи ўринга мушарраф бўлди.

Туман маънавият ва маърифат Кенгашининг ишчанлиги эътиборга лойиқ. Марказий шифохона ҳузурида Кенгаш саъй-ҳаракати билан «Оналар мактаби» иш бошлаган. Мактабда «Репродуктив саломатлик ва соғлом оилани шакллантириш» ўқув курси бўйича машғулотлар олиб борилаяпти. Ана шу йўл билан 1204 нафар туғруқ ёшидаги оналар ўқитилиб, тиббий саводхонлиги оширилди. Кенгаш ташкилотчилиги билан «Оналар мактаби» қаторига «Уй ҳамшираси» ўқув курси ҳам қўшилди. Машғулотларда оилада тиббий маданиятни йўлга қўйиш, соғлом турмуш тарзини қарор топтириш масалалари, касалхоналардаги амалиёт ишлари билан кўргазмали ҳолда олиб борилаяпти.

Оналар оламни тебратади, дейдилар. Она дуркун, соғлом, бахтиёр бўлса, тўкис яшаса, наслимизнинг бели бақувват, эртаси порлоқ бўлади.

Собиржон РЎЗИМАТОВ, «Ишонч» мухбири

Бектемир туман ҳокимлиги томонидан Содиқов Зокир Қўчқоровичга Буюм бозорида чакана савдони амалга ошириш ҳуқуқи учун берилган ББN002814 рақамли рухсат гувоҳномаси йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Ўзбекистон давлат муассасалари ва жамоат хизмати ходимлари касаба уюшма Марказий қўмитаси Қорақалпоғистон Республикаси касаба уюшма қўмитасининг Мўйноқ туманидаги вакили Канимай Жетписовага онаси

ҚАНЧАЙИМ аянинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади

ISHONCH

МУАССИС: Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси

Бош муҳаррир Мирғиёс ҚАЮМОВ

Таҳрир ҳайъати:
Эркин Воҳидов, Сайёра Рашидова, Жория Алимхўжаева, Маъмура Одилова, Маҳмуджон Расулов, Элёр Ёқубов, Зайниддин Рихсиев (бош муҳаррир биринчи ўринбосари), Виктор Зверев (бош муҳаррир ўринбосари «Ишонч-Доверие»), Мирзоҳид Содиқов, Шамсиддин Эсонбоев, Қудратилла Рафиқов, Мирфозил Олимов.

E-mail: ishonch@dostlink.net; ishonch1@dostlink.net

ТЕЛЕФОНЛАР:
Котибият 56-52-78; Хатлар бўлими 56-85-43; Реклама ва эълонлар бўлими (3712) 56-85-79.

Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган

Босишга топшириш вақти - 21.00
Топширилди - 22.40

Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» кўчаси, 24-уй. Нашр кўрсаткичи: 133; 134

Газетага 1998 йил 11 июлда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 00005 рақамли гувоҳнома берилган. IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 босма табоқ. Сотувда эркин нархда.

«Шарқ» нашриёт—матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41—уй.

Тиражи: 9274 Буюртма Г— 717. 1 2 3 4 5 6